

Bilaga 3

Gemensam lokal lägesbild 2016

Lokalpolisområde Skärholmen

Skärholmens stadsdelsförvaltning

Skärholmens stadsdelsförvaltning
Stadsutveckling och medborgarservice

Bodholmsplan 2
Box 503
12726 Skärholmen
Telefon 08-508 24 420
anette.petersson@stockholm.se
stockholm.se

Lokapolisområde Skärholmen
Kommunpolis
Stockholm, Syd
Telefon 010 564 24 45
Kommunpolis-lpo-skarholmen.region-
stockholm@polisen.se
Polisen.se

Innehåll

Innehåll	2
1. INLEDNING	3
1.1. Syfte och bakgrund	3
2. Metod	4
2.1 Medborgardialog polis och stadsdelsförvaltning	4
2.2 Medborgardialog stadsdelsnämndsområdets utmaningar	4
2.3 Medarbetarenkät	5
2.4 Medarbetardialog inom Skärholmens lokalpolisområde	5
2.5 Lägesbild	5
3. LOKALPOLISOMRÅDE SKÄRHOLMEN	7
4. STOCKHOLMS STAD	7
5. SKÄRHOLMENS STADSDELSNÄMND SOMRÅDE	8
5.1 Anmälningar till socialtjänsten	12
6. Brottslighet	12
6.1 Ungdomar/ Stockholmsenkäten	12
6.2 Medborgardialog polis och stadsdelsförvaltning	14
6.3 Medborgardialog stadsdelsnämndsområdets utmaningar	15

6.4	Medarbetarenkät inom stadsdelsförvaltningen	15
7.	TRYGGHET	16
7.1	Stockholmsenkäten	16
7.2	Stockholms stads trygghetsmätning	18
8.	Utmaningar i stadsdelsnämndsområdet	22
9.	PRIORITERADE OMRÅDEN	23
	Val av prioriterade områden	23
9.1.	Otrygghet och ordningsstörningar	24
9.2.	Narkotika ungdomar/unga vuxna	26
9.3.	Olovliga bosättningar/påträngande tiggeri	27
9.4.	Våldsbejakande extremism	28
9.5.	Organiserad brottslighet/ kriminella nätverk	28
10.	KÄLLOR	29
11.	BILAGOR	29
	Bilaga 1. Lokalpolisområde Skärholmen lägesbild	29
	Bilaga 2. Tabeller och diagram	29

1. INLEDNING

1.1. Syfte och bakgrund

Stockholms stad och polismyndigheten region Stockholm har upprättat ett samverkansavtal som är daterat den 19 maj 2015. Detta avtal ligger till grund för denna överenskommelse som ska tecknas mellan Skärholmens stadsdelsförvaltning och Lokalpolisområde Skärholmen.

Samverkansavtal är ett gemensamt ansvar för polis och kommun. Det övergripande samverkansavtalet mellan Stockholms stad och polismyndigheten löper 2015-05-19 och 2019-05-19.

Målet med överenskommelsen är att parterna tillsammans arbetar för att förebygga brottslighet och öka tryggheten inom stadsdelsnämndsområdet och ett medel för att nå målet är samverkan. Syftet med samverkan är att parterna utifrån den lokala lägesbilden gemensamt ska utveckla och stärka arbetet som rör parternas ansvarsområden. Parterna ska utveckla samverkansstrukturer och samordna sina resurser genom att skapa effektiva, samtidiga och enhetliga insatser utifrån respektive prioriterat område. I samverkansavtalet fastslås att parterna ska ta särskild ställning till kategorierna ”ungdomar”, ”brottsoffer” och

”organiserad brottslighet” inom kommunen. Sedan avtalet tecknades har våldsbejakande extremism tillkommit som en prioriterad kategori.

Överenskommelsen ska innehålla en handlingsplan/åtgärdsplan som grundar sig på analyser av statistiskt underlag och trygghetsundersökningar, medborgarperspektiv samt perspektiv från medarbetare som verkar i lokalsamhället. Den gemensamma lägesbilden bygger på två separata lägesbilder framtagna av respektive part.

2. Metod

I kartläggningen inför lägesbilden ingår olika befintliga data från Trygghets- och livsstilsundersökningar¹ samt statistik från polisens och stadsdelsnämndens verksamheter och Sweco. För att komplettera befintligt data har såväl medborgar- som medarbetarenkäter genomförts. Där det är intressant och inte kommenteras på annat sätt anges stadens snitt inom parentes.

2.1 Medborgardialog polis och stadsdelsförvaltning

Polisen och stadsdelsförvaltningen har tillsammans genomfört medborgardialog. Medborgarna kunde i dialog med polis och representanter för stadsdelsförvaltningen berätta om sin närmiljö och vilka utmaningar och problem de ser i sitt närområde. De frågeområden som berördes var brottslighet, ordningsstörningar och otrygghet. Medborgarna hade även möjlighet att skriftligen lämna in en enkät med sina tankar och funderingar. I enkäten och dialogen gavs möjlighet till flervalssvar.²

Enkäten genomfördes i mars och april 2016.
Svarsunderlaget var 331 individer.

2.2 Medborgardialog stadsdelsnämndsområdets utmaningar

En medborgardialog genomfördes i samband med framtagandet av lokala utvecklingsprogram (LUP) och samverkansöverenskommelsen där medborgarna i de olika stadsdelarna fick berätta vad de uppskattade i sina områden samt vad de såg som utmaningar i redan färdigformulerade svaralternativ.

¹ Stockholms stad trygghetsmätning 2008,2011 och 2014, Stockholms stads medborgarundersökning 2015, Skillnadernas Stockholm 2015, Stadsdelsförvaltningens egen trygghetsmätning 2014, stockholmsenkäten 2010,2012,2014 och 2016

² Medborgarna hade möjlighet att ange flera svar om vilka aktörer kunde påverka frågan.

Enkäten genomfördes i maj 2016.
Svarunderlaget var 219 individer.

2.3 Medarbetarenkät

Skärholmens stadsdelsförvaltning tog fram en enkät för att få en mer nyanserad lägesbild av området och skickats till alla medarbetare om vad de tycker och tänker kring närområdet med de utmaningar som finns samt för att synpunkterna skulle kunna påverka lokalpolisens och stadsdelsförvaltningens prioriteringar kring samverkansöverenskommelsen och lokala utvecklingsprogrammen (LUP).

Enkäten genomfördes i april 2016.
Svarsunderlaget var 458 (38 procent) anställda på stadsdelsförvaltningen och 100 medarbetare inom grundskolorna i stadsdelsnämndsområde.

Ytterligare kompletterande information har tillförts av fältverksamheten, säkerhetssamordnare, pensionärsrådet, rådet för funktionshindrade och sociala insatsgruppen.

2.4 Medarbetardialog inom Skärholmens lokalpolisområde

Lokalpolisområde Skärholmen genomförde en medarbetardialog där alla som arbetar på lokalpolisområdet gavs möjlighet att delta. Medarbetarnas kunskaper och erfarenheter har tagits tillvara och ligger som grund till de problemområden som prioriterats.

En arbetsgrupp inom polisen med representanter från teamen träffas regelbundet. Arbetsgruppens främsta uppgift är att förankra samverkansöverenskommelserna hos all personal. Arbetsgruppen deltar aktivt vid orsaksanalyser av de lokala problembilderna och val av aktiviteter.

Medarbetardialogen genomfördes i februari 2016, samtliga medarbetare deltog

2.5 Lägesbild³

Parterna har tagit fram separata lokala lägesbilder medan analys och val av prioriterade problemområden är gemensam. Problemområdena beaktas utifrån ungdomsperspektiv, brottsofferperspektiv och organiserad brottslighet. I samverkansavtalet framgår att våldsbejakande extremism,

³ Mer underlag till dokumentet finns i bilagan Tabeller och diagram.

organiserad brottslighet, ungdomar och brottsoffer är gemensamma prioriterade område oavsett lägesbild.

Lokalpolisområde Skärholmens lägesbild bygger på:

- Medarbetardialog - upplevelser och erfarenheter från lokalpolisen Skärholmens medarbetare gällande utmaningar i stadsdelen och prioritering av problemområden.
- Medborgardialog - medborgarnas upplevelser av vad som skapar otrygghet och vilka problem de upplever i sitt närområde, inom stadsdelen.
- Brottstatistik och underrättelseinformation.

Skärholmens stadsdelförvaltnings lokala lägesbild baseras på

- Statistik från enkätundersökningar
- Två medborgardialoger med boende i området, från 2016,
- Anmälningssstatistik till socialtjänsten främst gällande barn och unga.
- Lägesbilden baseras även på perspektiv från medarbetare inom Skärholmens stadsdelförvaltning och nyckelpersoner från de olika grundskolorna i området.
- Dialoger har förts med den arbetsgrupp som arbetar med trygghetsfrågor i lokala utvecklingsprogrammen
- Samtal har förts med rådet för funktionsnedsatta och pensionärsrådet, fältverksamheten, sociala insatsgruppen och säkerhetssamordnaren

För att arbeta mot brottslighet och för ökad trygghet behöver det finnas kunskap om den brottslighet som finns i området samt boende och verksamheters upplevelse av det samma.

Vid trygghetsskapande arbete behövs en förståelse för att upplevelse av trygghet inte alltid är detsamma som faktisk risk att utsättas för faror. Det betyder att individer kan uppleva trygghet i miljöer där risken att utsättas för brott är stor, likväl som de kan uppleva otrygghet på platser där risken att utsättas för brott är liten. Det medför att det ibland behöver arbetas med att en relativt riskfri plats också ska upplevas som det. I andra fall handlar det om att eliminera risker på en plats eller att medvetandegöra boende eller besökare om de risker som finns, så att de kan anpassa sitt beteende så att risken att utsättas för brott minskar.

Vi har valt ut misshandel utomhus, rån mot person, olaga hot, ofredande och skadegörelse⁴ som de brott vi anser är mest

⁴ Statistik från BRÅ, 2011-2015. Underlag finns i bilagor diagram

otrygghetsskapande i offentligmiljö ur ett medborgarperspektiv. Skärholmens stadsdelsområde har ett något lägre antal anmäla brott i jämförelse med Stockholms stad för misshandel och rån. Vid anmälda brott för olaga hot och ofredande så har Skärholmen ett högre antal än staden. Det är endast för anmälda skadegörelsebrott som vi ser att anmälningarna minskar jämfört med staden sedan några år tillbaka.

Det som upplevs som störande av ordning kan leda till irritation och känsla av otrygghet. Både i medborgardialogen och medarbetarenkäten har därför frågor om upplevelsen av trygghet och ordning ställts.

Styrgruppen beslutar om vilka problemområden som ska ingå i samverkansöverenskommelsen.

Lägesbilden revideras var sjätte månad, underlag samlas in kontinuerligt via arbetsgruppens kontakter och när ny statistik finns att tillgå.

3. LOKALPOLISOMRÅDE SKÄRHOLMEN

Sedan 2015 består Polismyndigheten i Sverige av 7 regioner. Region Stockholm är en av dessa och omfattar fyra Polisområden; Stockholm Norr, Stockholm City, Stockholm Syd samt Gotland.

Dessa Polisområden är därefter indelade i Lokalpolisområden, vilka är 18 till antalet för hela Region Stockholm.

Lokalpolisområde Skärholmen tillhör Stockholm Syd och omfattar stadsdelsnämndsområdena Skärholmen och Hägersten-Liljeholmen.

Ansvar för att teckna samverkansöverenskommelse ligger på lokalpolisområdeschefen och kommer då att gälla för alla, av överenskommelsen, berörd personal inom lokalpolisområdet.

4. STOCKHOLMS STAD

Stockholm stad är en politisk styrd organisation. Staden är organiserat i fjorton geografiska stadsdelsförvaltningar, femton fackförvaltningar och sexton olika bolag och har följande organisation:

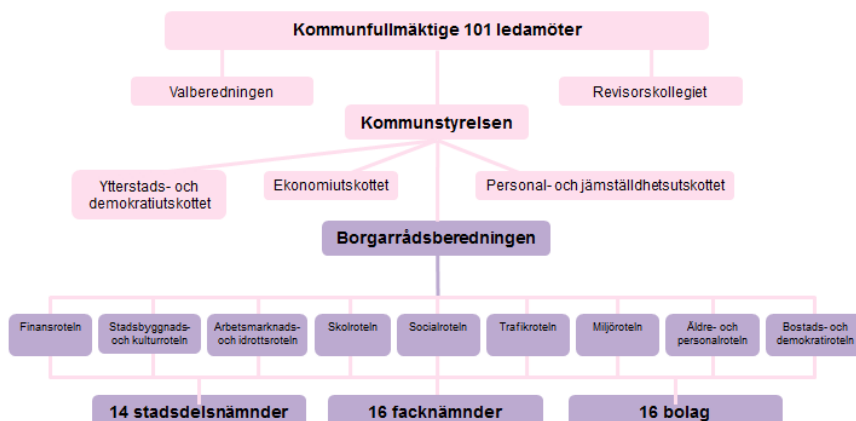

Bild 1. Stockholms stads organisation

Arbetet med att öka tryggheten och minska brottsligheten kan dock inte utföras enbart av stadsdelsförvaltningen utan även fackförvaltningar och kommunala bolag bör vara delaktiga i en varaktig förändring, som ska hålla över tid.

Beroende på vad som framkommer i den lokala problembilden, kan olika fackförvaltningar och bolag beröras av samverkansöverenskommelsen. Ansvaret för den lokala samverkansöverenskommelsen ligger hos stadsdelsförvaltningen. Överenskommelsen undertecknas av stadsdelsdirektör och kommer då att gälla för alla, av överenskommelsen berörda kommunala verksamhetsområden.

5. SKÄRHOLMENS STADSDELSNÄMND SOMRÅDE⁵

Skärholmens stadsdelsnämndsområde omfattar fyra stadsdelar Bredäng, Sätra, Skärholmen och Vårberg. De är mycket som binder de fyra områdena samman, bl.a. Sätra naturreservat som sträcker sig från Bredäng via stränderna till Vårberg. Det är inte för intet som Skärholmen kan kallas ”Strändernas stadsdel”. I de enkäter som medborgare svarat på samt i andra möten med medborgarna framkommer att majoriteten av de boende i området trivs och lyfter fram naturen, grönområden, parkerna och närheten till allt som positiva inslag. Området avgränsas av Mälaren i väster, Huddinge i sydost och Hägersten i nord.

⁵ Majoriteten av statistiken i detta avsnitt är hämtat från Sweco 2015 om inte annat anges

Bild 2 Skärholmens stadsdelsnämndsområde med de fyra stadsdelarna

Skärholmens stadsdelsnämnd närmar sig 36 000 invånare och stadsdelen växer snabbt. I Skärholmens stadsdelsnämndsområde planeras minst 4000 nya bostäder inom ramen för Fokus Skärholmen. Prognosen är att befolkningen kommer att öka med en tredjedel inom ett par år. I dagsläget är det en jämn könsfördelning mellan män och kvinnor.

Bild 3. Folkmängd efter ålder

Skärholmens stadsdelsnämndsområde är ett multikulturellt område. 69 procent av befolkningen har utländsk bakgrund varav majoriteten kommer ifrån Asien.

Boendeformen är främst flerfamiljshus, av dessa är 79 procent hyresrätter och 21 procent bostadsrätter. När det gäller trångboddhet⁶ sticker inte Skärholmen ut men vi vet genom samarbete med bostadsbolagen i området att det är relativt vanligt att flera familjer bor i samma lägenhet som inneboende. Detta gör att bilden av trångboddhet i Skärholmen kan vara missvisande.

Dagbefolkningen i Skärholmen beräknas vara 9340 stycken framförallt med arbetsplats i Skärholmen. De branscher som sysselsätter flest är vård och omsorg samt handel och utbildning.

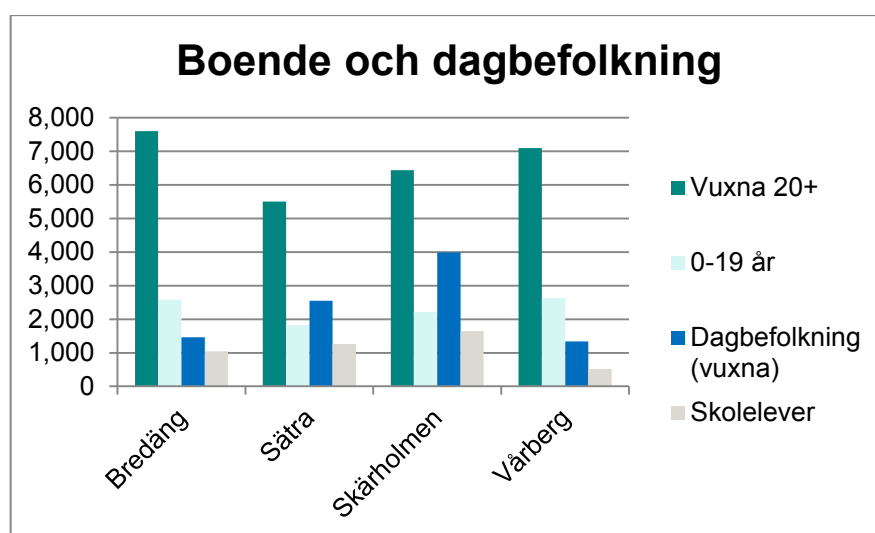

Diagram 1. Visar antalet boende i respektive stadsdel uppdelat på under och över åldern 20 år. Visar också antalet som har sin arbetsplats eller går i skolan i respektive stadsdel.

När det gäller barn i grundskoleåldern bor det fler barn i grundskoleåldern i stadsdelsnämndsområdet (4519) än vad som går i områdets grundskolor (4245). I stadsdelsnämndsområdet finns det tre friskolor som har en stor andel elever från andra stadsdelar i staden eller kranskommuner. Cirka 74 procent av de boende i Skärholmen går i skola i sitt stadsdelsnämndsområde⁷. Detta påvisar att flera av stadsdelens barn och unga går i skola någon annanstans. Totalt pendlar cirka 1 200 elever till ett annat stadsdelsnämndsområde. Störst utpendling sker till Hägersten-Liljeholmen som tar emot nästan 400 elever från Skärholmen. Elever väljer även Södermalm i stor utsträckning.

⁶ Sverige definierar trångboddhet som att det finns mindre än ett rum för varje boende eller två [samboende](#), utöver [kök](#), [badrum](#) och [vardagsrum](#).

⁷ Utbildningsförvaltningens Lokalförsörjningsplan 2017-2019

Cirka 6 procent (cirka 220) av eleverna i skolorna i Skärholmen kommer från annat ett stadsdelsnämndsområde, det lägsta antalet i Stockholms stad. Inpendlingen är jämnt fördelad från andra stadsdelsnämndsområden och annan kommun.

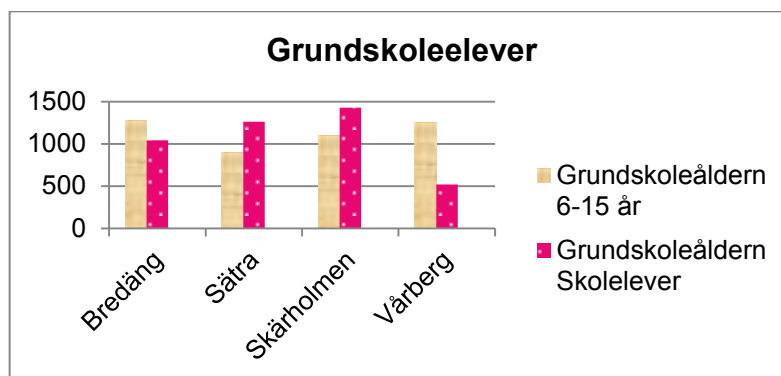

Diagram 2 Grundskoleelever boende i området samt grundskoleelever dagtid i området.

Skärholmens stadsdelsnämndsområde är ett socialt utsatt område. 84 procent (90 procent) av eleverna i årskurs 9 lämnar grundskolan med godkända betyg, vilket tillhör den lägsta andelen i staden.

Utbildningsnivån är också lägre än i stadens andra stadsdelsnämndsområden. Majoriteten, 59 procent (41 procent), av invånarna har enbart grundskola eller gymnasial utbildning. Bland de förvärvsarbetande arbetar många med vård och omsorg följt av företag och tjänster samt handel och utbildning.

Vid senaste kommunalvalet röstade 62,5 procent vilket är 20 procent lägre än resten av staden.

Medelinkomsten var 2014 ca 223 000 kronor per år jämfört med genomsnittet för staden på 340 000, 46 procent av Skärholmens befolkning hade en inkomst på 160 000 kronor per år 2013.

Andelen öppet arbetslösa i stadsdelsnämndsområdet är högre än genomsnittet 5,9 procent (3 procent).

Andelen individer med ekonomiskt bistånd är högre än snittet i staden, 6,6 procent 2014 (3 procent). När det gäller barnfattigdom ligger Skärholmen bland de som har den högsta andelen i staden, över 2000 barn enligt rädda barnens rapport 2014.

Ohälsotalen i Skärholmens stadsdelsnämndsområde är även de höga, över 30 ohälsodagar/år och person, till skillnad från stadens 19 ohälsodagar. Både män och kvinnor i Skärholmen har kortast

förväntad livslängd i hela Stockholm, män 78 år och kvinnor 83 år som ska jämföras med stadens 81 år för män och 84 år för kvinnor.

5.1 Anmälningar till socialtjänsten

Till socialtjänsten barn och unga inkom under 2015, 1651 orosanmälningar. Detta innebär att det inkom anmälningar på 18,7 procent av stadsdelens barn och unga. Av samtliga inkomna anmälningar under 2015 inleddes utredning på 85 procent.

Största orsakerna till anmälningarna var brister i omsorgen, våld i familjen.

6. Brottslighet

6.1 Ungdomar/ Stockholmsenkäten⁸

I Stockholmsenkäten besvarar eleverna i årskurs 9 och årskurs 2 på gymnasiet olika frågor om livsstil och levnadsomständigheter. Där finns bland annat frågor om och i så fall vilka brott eleverna har begått. Frågor gällande utsatthet för brott ingår också. Eleverna i 9:an i Skärholmen uppger att de begår brott i något högre utsträckning än Stockholmsgenomsnittet. De stadsdelar med liknande demografisk sammansättning ligger Skärholmen något lägre inom flera områden.

Eleverna i årskurs 2 på gymnasiet anger att de begår brott som ligger något över eller enligt stadens snitt. Även här finns frågeområden där eleverna i Skärholmen skattat sig lägre än andra områden med liknande demografisk sammansättning.

När det gäller klotter/ olaglig graffitti svarar ungdomarna att runt 15 procent gjort detta. Fler i år 9 än på gymnasiet. Denna siffra är stabil över tid och det är fler pojkar än flickor som ägnar sig åt detta, i senaste mätningen 2016 ser vi dock ett trendbrott att fler flickor gör det i år 9 samt att vi ligger på stadens nivå från att tidigare legat över staden.

Avseende häleri, d.v.s. att ha köpt något som du vet var stulet, har det skett en stadig nedgång sedan 2002. Färre elever än tidigare uppger även i senaste mätningen att de gör detta, 8 procent i år 9 samt 10 procent i år 2. Skärholmen ligger trots detta över stadens nivå och bland de högre i staden både när det gäller pojkar och flickor. Dock bland de lägre i ytterstadsområdena.

Ungdomarna i Skärholmen uppger att de begår strategiska brott, här avses brott som samvarierar med en fortsatt kriminell bana, i

⁸ I underlaget redovisas i första hand år 9. År 2 återfinns i bilaga diagram och tabeller.

mycket större utsträckning än resten av staden. De tonåringar som begår strategiska brott har en ökad risk för en livsvarig kriminalitet (Life Course persistent offender)⁹. För de allra flesta av ungdomarna är det normbrytande beteendet avgränsat till åren runt och strax efter puberteten (adolescens limited offender)¹⁰. Ett förhållande som delvis redan visar sig avseende brott i årskurs 2 på gymnasiet. Det vill säga att färre uppger normbrytande beteende.

Vilka de strategiska brotten är varierar något över tid. Två brottskategorier som återkommer i de senaste 20 årens klassificering är rån och tillgrepp av motorfordon. I senaste sammanställningen¹¹ placerar sig narkotikabrott på tredje plats, efter ovan nämnda och har då ersatt inbrott.

När det gäller grövre brott, som stöld av fordon, inbrott, rån ligger nivåerna högre för Skärholmen än för Stockholm både för 9:orna och för eleverna på gymnasiet. När det gäller stöldbrotten ser vi en ökning över åren för pojkarna, ingen av flickorna i år 9 har begått stöld av moped/motorcykel. Skärholmen ligger bland de högsta i staden bland pojkarna när det gäller ungdomar som angett att de begår rån och inbrott. Denna siffra har varit stabil över tid. När det gäller flickorna ligger de på stadens nivå.

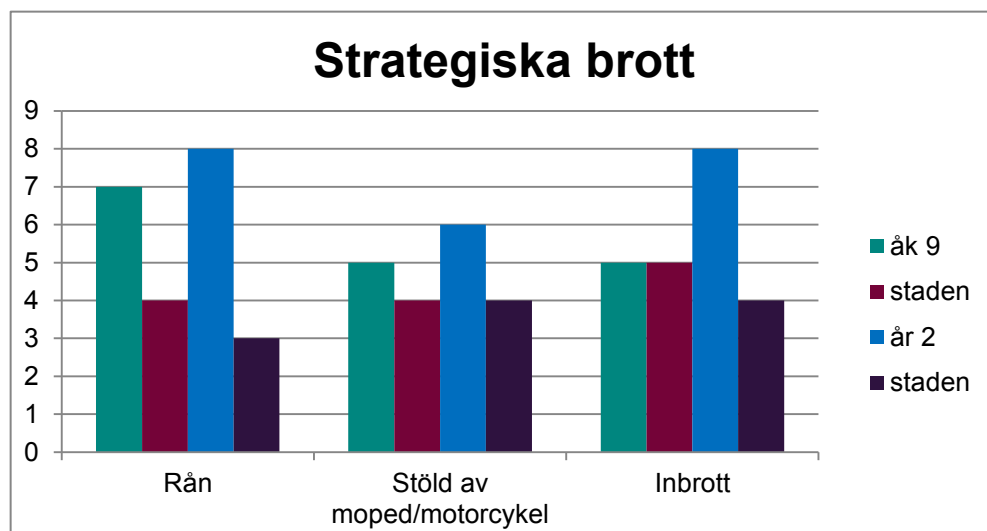

Diagram 3 Andelen pojkar som i Stockholmsenkäten 2014 svarat att de begått de strategiska brotten rån, tillgrepp av tvåhjuligt motorfordon och inbrott i Skärholmen respektive Stockholm som helhet.

Eleverna tillfrågas om de under det senaste året med avsikt slagit någon så de tror/vet att hen behövde sjukvård. Här ligger

⁹ Developmental theories of crime and delinquency, by Terrie E. Moffitt 1997

¹⁰ Ibidem

¹¹ Brå Rapport 2011:21

Skärholmen över stadens genomsnitt för pojkarna, en ökning i år 9 och en liten minskning i år 2 sedan förra mätningen.

Fler elever i Skärholmen än i resten av staden uppger att de flesta kamraterna begår allvarliga brott både när det gäller pojkar 14 procent och flickor 10 procent. I staden som helhet är det 8 respektive 4 procent.

När det gäller att ha vara utsatta för brott känner sig färre elever allvarligt hotade över tid. När det gäller pojkarna ligger vi på stadens nivå men flickorna ligger högre. Färre elever har blivit bestulna, pojkarna ligger under stadens nivå men flickorna över. Skärholmen ligger på stadens nivå när det gäller utsatthet för misshandel och rån.

Eleverna har tillfrågats om de någon gång använt narkotika. Vad det gäller narkotika ligger vi under staden för båda årsgrupperna. Ökningen vi såg 2014 har gått ned. Siffrorna för åk 9 har inte varit så här låga sen år 2002. Eleverna uppger att det narkotiska preparat de använder är till drygt 90 procent cannabis. De uppger även att narkotikaförsäljningen har gått upp i området över tid.

6.2 Medborgardialog polis och stadsdelsförvaltning

I medborgardialogen¹² kommer det fram att 66,5 procent av de svarande tycker att det finns problem med brottslighet i området. Det fördelar sig på följande sätt i stadsdelsnämndsområdena;

Bredäng

1. Ungdomsbråk/häng av stökiga ungdomar samt bråk och slagsmål
2. Smällare/"bangers"
3. Bostadsinbrott
4. Bilbränder

Sätra

1. Öppet drogmissbruk i centrum
2. Narkotikaförsäljning
3. Gängproblematik/våld mellan gäng

Skärholmen

1. Rån
2. Värdetransportrån

¹² Denna enkät ger möjlighet till flervalsoalternativ angående vilken aktör som kan påverka situationen.

Vårberg

1. Narkotika/narkotikaförsäljning
2. Ungdomsgång
3. Brända bilar och skadegörelse på bilar

Avseende vem som kan göra någonting åt situationen anger 93 procent polisen, 52 procent kommunen och 32 procent anger svaret ”du som invånare”.

När det gäller ordningsproblem i området anser ca 60 procent att det finns ordningsstörningar. Aktörer som kan åtgärda detta är både polis 69,5 procent och kommunen 61,9 procent men även ”Du som invånare” 33,5 procent.

Otrygghet i området upplevdes av 57,5 procent och här ansåg medborgarna att främst polisen skulle kunna åtgärda detta

Det medborgarna önskade av polisen inom alla tre frågeområden var främst högre synlighet och närvaro, fler civila poliser och samverkan med flera aktörer.

Det medborgarna önskade från kommunen var främst aktiviteter och sysselsättning för ungdomar, fler närvarande vuxna och mer samverkan med polisen. Invånarna själva ansåg att de kunde anmäla mer, ha civilkurage och nattvandra.

6.3 Medborgardialog stadsdelsnämndsområdets utmaningar

I medborgardialogen framkom det inte att brottslighet och otrygghet i sig är de största utmaningarna. Medborgarna ansåg att den största utmaningen var språksvårigheter följt av ekonomiska svårigheter, lågt förtroende för myndigheter, nedskräpning, brottslighet och arbetslöshet. Utmaningarna skiftade över stadsdelsnämndsområden. I Bredäng var språksvårigheter en stor utmaning. I Sättra nedskräpning, i Skärholmen ekonomiska svårigheter och i Vårberg nedskräpning.

6.4 Medarbetarenkät inom stadsdelsförvaltningen

När det gäller medarbetare inom stadsdelsförvaltningen lyfts inte brottslighet och otrygghet heller fram som de främsta utmaningarna. De utmaningar medarbetarna såg i området var det samma som medborgarna d.v.s. främst språksvårigheter följt av ekonomiska svårigheter, arbetslöshet och nedskräpning. Skolpersonal lyfter fram språksvårigheter följt av ekonomiska svårigheter, lågt förtroende för myndigheter och arbetslöshet.

7. TRYGGHET

I Stockholmsenkäten och Trygghetsmätningen framgår att Skärholmens stadsdelsnämndsområde har utmaningar avseende hög upplevd; otrygghet, ordningsstörningar, utsatthet och oro att utsättas för brott. Boende i Vårberg anger störst otrygghet inom flera frågeområden i trygghetsmätningen. Ordningsstörningar, utsatthet och oro att utsättas för brott påverkar känslan av trygghet. Dessa utmaningar kommer att redovisas per område. Viss statistik är inte nedbrytbart per stadsdel utan kommer att redovisas under hela stadsdelsnämndsområdet.

7.1 Stockholmsenkäten

I Stockholmsenkäten ställs frågor om hur eleverna i årskurs 9 och årskurs 2 på gymnasiet upplever tryggheten i området. Frågan som ställs är;

Elever som känner sig ganska eller mycket trygga om de går ut ensam sent en kväll i området:

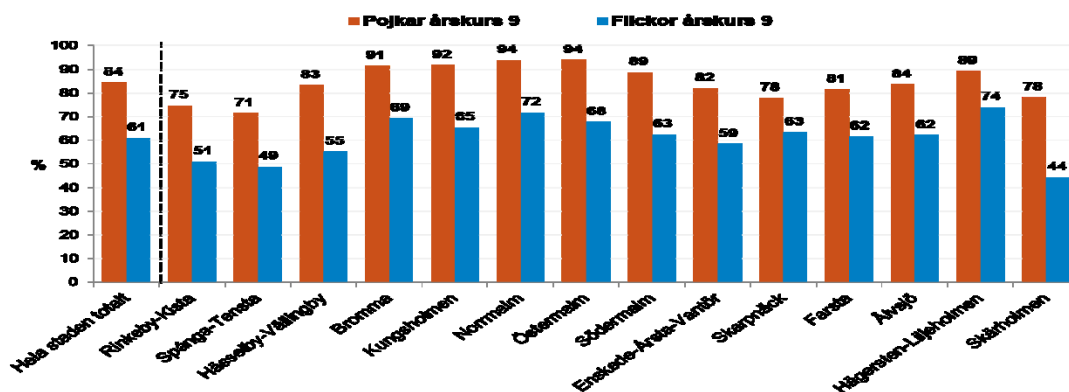

Diagram 4 Stockholmsenkäten 2016

Flickor i Skärholmens stadsdelsnämndsområde år 9 och år 2 känner sig minst trygga i hela staden. Känslan av otrygghet på kvällen ökar hos eleverna i stadsdelsnämndsområdet över åren. Vi ser en jämn ökning av flickor som inte går ut av andra orsaker för år 9 men det syns även för år 2. Däremot väljer flickor i år 2 att inte gå ut för att undvika att utsättas för brott i större utsträckning än flickor i år 9.

Pojkarna känner sig generellt mer trygga än flickorna men även hos pojkarna ser vi en ökning av otrygghet.

I enkäten frågas också efter hur eleverna upplever den informella sociala kontrollen¹³ i området samt graden av ordningsstörningar¹⁴. När det gäller den informella sociala kontrollen upplever runt 50 procent att det finns vilket är bland de sämsta resultaten i staden.

Upplevelsen av ordningsproblem i området har också ökat hos både pojkar och flickor i år 9 och år 2 både över tid (2004) och sedan senaste mätningen. Ungefär hälften av eleverna upplever detta både i år 9 och år 2. Ungdomarna i Skärholmen upplever ordningsproblem i större utsträckning än resten av staden.

Ordningsstörningar

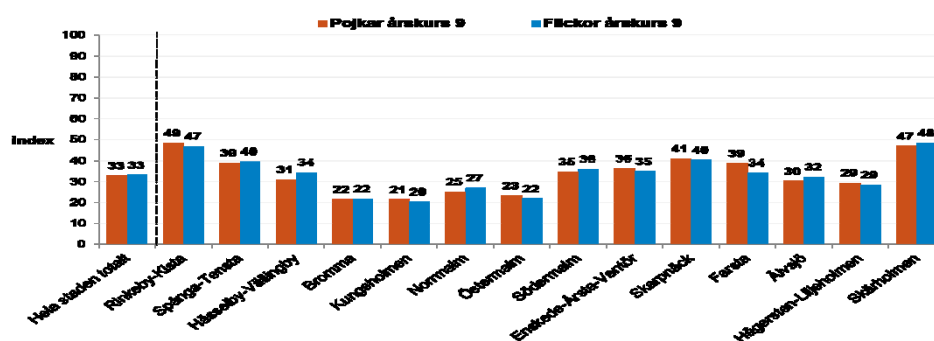
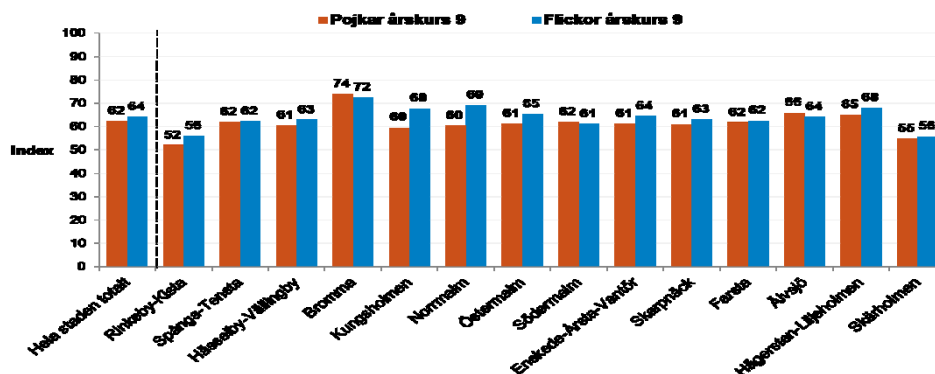

Diagram 5 Stockholmsenkäten 2016

Informell social kontroll i bostadsområdet

– index mellan 0 och 100 där 0 är lägsta och 100 motsvarar högsta tänkbara värde

brott och om du blev utsatt för brott mm

¹⁴ Index av frågor som handlar om skadegörelse, narkotikaförsäljning, berusning och brott i området

Diagram 6 Stockholmsenkäten 2016

7.2 Stockholms stads trygghetsmätning

I Stockholms stads trygghetsmätning är målgruppen från 16 år och uppåt.

Nedan redovisas ett urval av 19 frågor inom tre områden från Trygghetsmätningen 2014. De områden som hade en svarsandel som är högre än genomsnittet för hela staden markeras med ett X och de som är högre än genomsnittet för hela stadsdelsnämndsområdet har markerats med rött

Inom den fysiska miljön i trygghetsmätningen ligger stadsdelsnämndsområdet över staden i samtliga fem frågor och Bredäng och Vårberg är de stadsdelar som sticker ut. Vi ser även att vi ligger högt på upplevelse av klotter, nedskräpning och skadegörelse. Detta är upplevda ordningsstörningar som påverkar känslan av trygghet och att området är omhändertaget.¹⁵

Frågeområde fysisk miljö: Skadegörelse, klotter, mörka områden, anlagda bränder upplevs störa ordningen i stor utsträckning	Bredä	Sätra	Skärhol men	Vårberg
Klotter	X		X	X
Nedskräpning	X	X	X	X
Skadegörelse	X	X	X	X
Mörkt och oupplyst	X	X	X	X
Anlagda bränder	X	X	X	X
Totalt frågeområde fysisk miljö: Skadegörelse, klotter, mörka områden, anlagda bränder upplevs störa ordningen i stor utsträckning	5	4	5	5

Tabell 1 Trygghetsmätningen 2014

Inom den sociala miljön i trygghetsmätningen kan vi se att samtliga områden upplever stökiga grannar dock främst i Bredäng. Berusade personer, narkotikamissbrukare, narkotika kvartar och ungdomar upplevs mest störande i Vårberg. Påträngande tiggeri upplevs mest i

¹⁵ Broken Windows teorin George Kelling och James Wilson

Bredäng och Skärholmen. Skärholmens stadsdelsnämndsområde ligger över staden när det gäller påträngande tiggeri.

Frågeområde social miljö: Stökiga personer i omgivningen upplevs störa ordningen i stor utsträckning	Bredä	Sätra	Skärholmen	Vårberg
Stökiga grannar	X	X	X	X
Berusade personer	X		X	X
Narkotikamissbrukare			X	X
Bostäder som är tillhåll för narkotikamissbrukare	X	X	X	X
Kvinnor som antastas			X	X
Påträngande tiggeri	X		X	X
Ungdomar	X	X	X	X
Totalt frågeområde social miljö: Stökiga personer i omgivningen upplevs störa ordningen i stor utsträckning	5	3	7	7

Tabell 2 Trygghetsmätningen 2014

Inom oro att utsättas för brott ligger Skärholmen över staden i stort sätt i alla åtta frågor. I Skärholmen uttrycker fler än var femte oro att utsättas för brott. I Skärholmens stadsdelsnämndsområde svarar 26 procent att de ganska ofta eller mycket ofta oroas av risken för rån. Det är bland de högsta nivåerna i staden, men samtidigt något lägre än tidigare. Vårberg är det område där invånarna är mest oroliga.

Frågeområde oro för brott: Oro utsättas för brott en gång i månaden eller oftare	Bredä	Sätra	Skärholmen	Vårberg
Oro utsättas för brott	X	X	X	X
Oro för att gå ut pga brott	X	X	X	X
Oro närstående ska utsättas för brott		X	X	X
Oro för överfall/våld i offentlig miljö	X	X	X	X
Oro för överfall/våld i hemmet	X	X	X	X
Oro för inbrott i bostaden	X	X	X	X
Oro för våldtäkt	X	X	X	X
Oro för rån	X	X	X	X
Totalt frågeområde oro för brott: Oro utsättas för brott en gång i månaden eller oftare	7	8	8	8
Totalt de tre områdena	17	15	20	20

Tabell 3 Trygghetsmätningen 2014

Andel (%) som känner sig ganska eller mycket otrygga om de går ut ensamma sent en kväll i området där de bor eller avstår från att gå ut ensam på kvällarna av oro för att utsättas för brott.

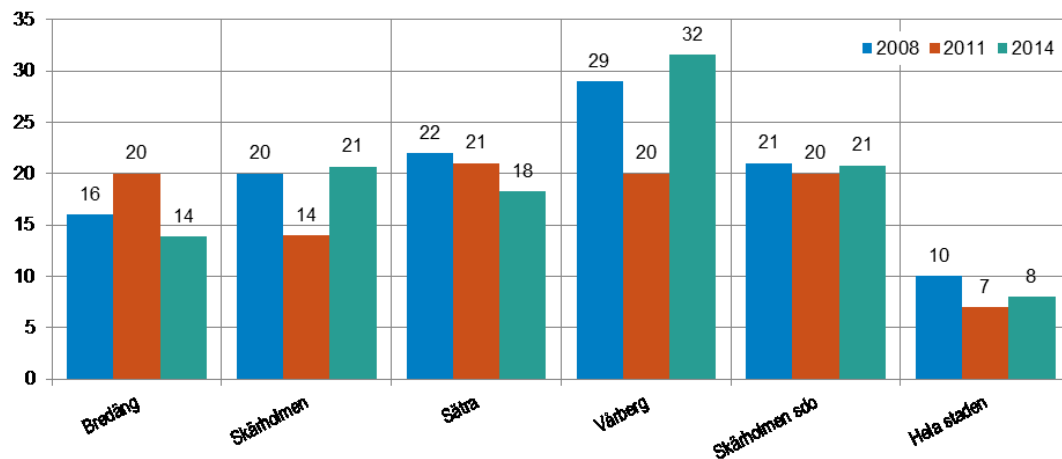

Diagram 7 Trygghetsmätningen 2014

Skärholmen ligger över staden och har gjort så hela tiden. Dock kan vi se en minskning av oro i Bredäng och Sätra vilket är positivt.

Andel (%) som känner sig otrygga eller mycket otrygga i sitt bostadsområde.

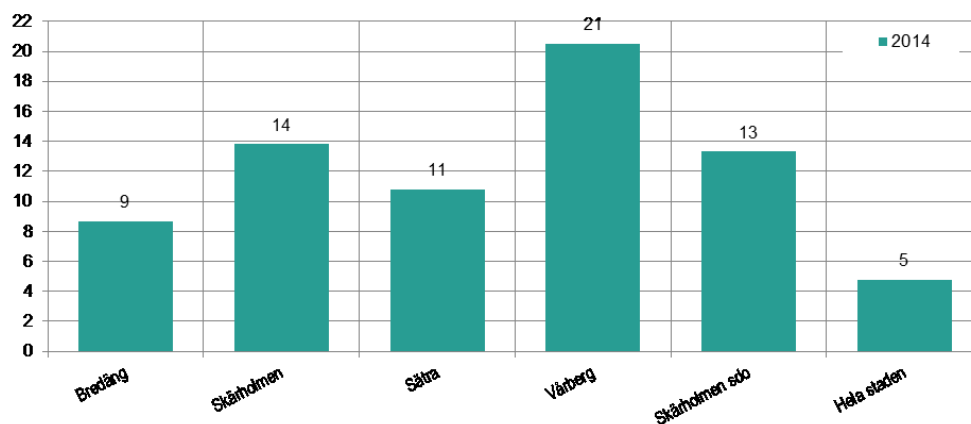

Diagram 8 Trygghetsmätningen 2014

Trygghetsmätningen visar även tydligt på att våra invånare är mer otrygga på våra tunnelbanestationer och vägen till och från dem. Skärholmen ligger näst högst i staden. Även här sticker Vårberg ut.

Då trygghet och trivsel inte alltid hänger ihop har vi även tittat på trivseln i området Både i trygghetsmätningen och i Stockholmsenkäten framkommer det att en majoritet av medborgarna trivs i sitt område. I trygghetsmätningen finns även en fråga ”om Du fick välja fritt skulle du flytta från ditt nuvarande bostadsområde och orsak till detta”. Här svarar medborgarna att de inte skulle flytta och om de skulle flytta har det inte med otrygghet, brott och ordningsstörningar att göra.

Hur trivs du med att bo i ditt nuvarande bostadsområde?

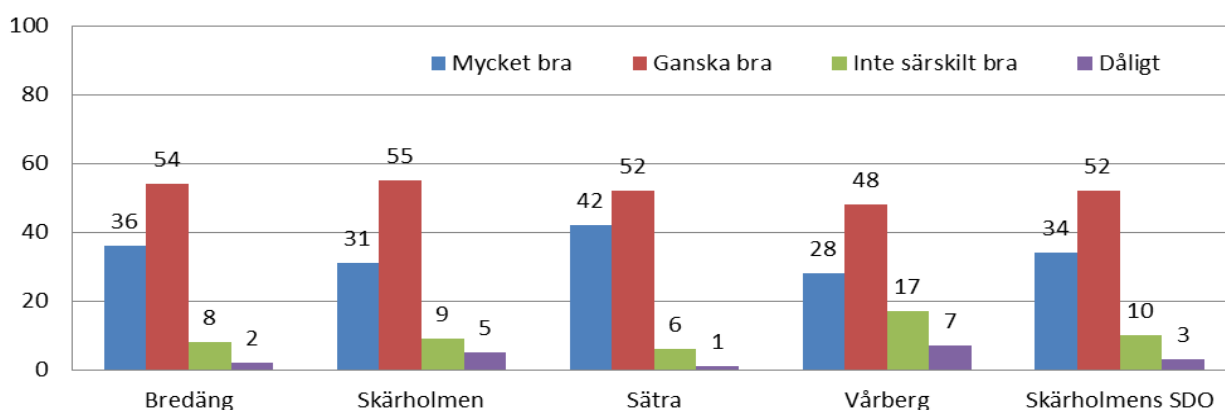
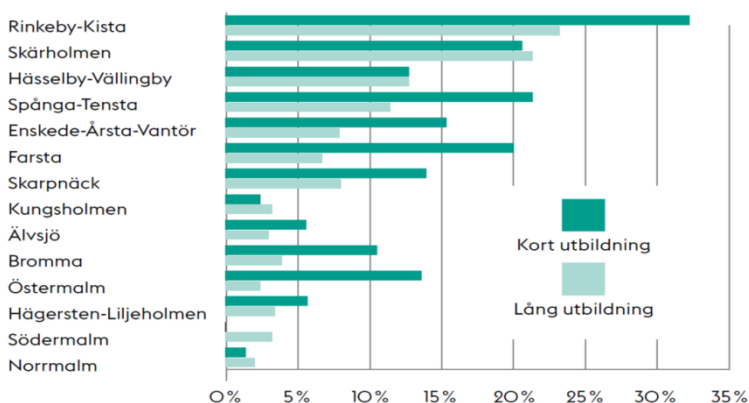

Diagram 9 Trygghetsmätningen 2014

När det gäller känslan av trygghet är det även viktigt med tillit till andra människor i området och förtroende för myndigheter.

Andel med låg tillit till andra människor i bostadsområdet
 Kort resp. lång utbildning, 25–74 år

Källa: Folkhälsoenkäten 2014, Stockholms läns landsting

I Skärholmens stadsdelsnämndsområde svarar 14 procent att de har lågt förtroende för den lokala polisen. Sämst förtroende har de som bor i Vårberg. 19 procent svarar att de har lågt förtroendet för stadsdels-förvaltningen. Även här uppger de boende i Vårberg att de har sämst förtroende. De boende i Skärholmens stadsdelsnämndsområde är mer kritiska än de svarande i staden totalt.

Andel (%) som har mycket litet eller ganska litet förtroende för den lokala polisen och stadsdelsförvaltningen i området där de bor.

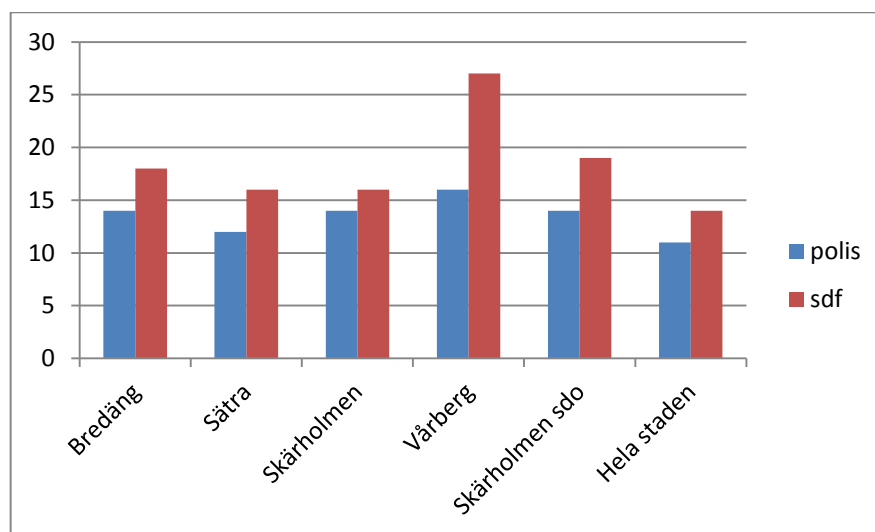

Diagram 10 Trygghetsmätningen 2014

8. Utmaningar i stadsdelsnämndsområdet

Skärholmens stadsdelsområde har många utmaningar i form av hög upplevd otrygghet, ordningsstörningar, utsatthet och oro att utsättas för brott. Ungdomar uppger att de begår fler normöverskridande brott än andra ungdomar i staden.

Brottsstatistiken visar att Skärholmens stadsdelsområde har ett något lägre antal anmäla brott i jämförelse med Stockholms stad för misshandel och rån. Vid anmälda brott för olaga hot och ofredande så har Skärholmen ett högre antal än staden. Vid anmälningar av olaga hot där målsäganden är under 18 år Vårberg kraftigt överrepresenterat.

Det är endast för anmälda skadegörelsebrott som vi ser att anmälningarna minskar jämfört med staden sedan några år tillbaka.

Utanförskap, arbetslöshet, ekonomiska svårigheter och språksvårigheter är andra utmaningar som påverkar området och

som tas upp av de som intervjuats i medborgar- och medarbetarenkäter.

Under 2016 har även stadsdelsförvaltningen tillsammans med andra fackförvaltningar tagit fram *lokala utvecklingsprogram* för området med mål och åtgärder¹⁶.

De områden som har valts är,

Uppväxtvillkor och utbildning

- Öka andelen barn/ungdomar som fullföljer grundskolan och går ut med godkända betyg
- Öka andel barn som går i förskolan
- Ge kvinnor möjlighet att ta del av det offentliga rummet genom jobb och aktivitet

Arbete och försörjning

- Öka andelen unga vuxna 16-29 år som är inskrivna på Jobbtorg att komma i arbete/studier

Boende och stadsmiljö

- Skapa en mer levande stadsdel genom t ex mötesplatser för kultur, idrott och service genom Fokus Skärholmen
- Öka upplevelsen av trygghet

Kultur och idrott

- Öka barnens engagemang för idrott och kultur (prioritera barn och unga i Skärholmen med fokus på flickor.)

Det geografiska område som valts för detta arbete inom samtliga områden är **Vårberg**

9. PRIORITERADE OMRÅDEN

Val av prioriterade områden

Problembilden avseende brott, ordning och trygghet är komplex. Prioriterade områden har i första hand valts utifrån det som avvikit i de källor som har använts för lägesbilden.

En bedömning har sedan gjorts utifrån vad parterna har möjlighet att på ett bra sätt samverka kring. Polisen och kommunen kommer fortsatt att arbeta för att förbättra situationen även inom icke prioriterade problemområden, men inte inom ramen för denna samverkansöverenskommelse.

3 lokala områden har valts ut utöver våldsbejakande och organiserad brottslighet/ kriminella nätverk.

¹⁶ Detta program bygger på Skillnadernas Stockholm 2015

När det gäller kategorierna; ungdomar och brottsoffer som parterna skall ta särskild ställning till enligt samverkansavtalet, analyseras nedan prioriterade områden med utgångspunkt från dessa kategorier.

9.1. Otrygghet och ordningsstörningar

Medborgarna och medarbetare inom både polisen och stadsdelsförvaltningen upplever att otrygghet¹⁷ och ordningsstörningar är ett prioriterat område. Trygghet är ett område som stadsdelsförvaltningen och polisen länge har prioriterat. Trots detta så är det många som känner sig otrygga eller mycket otrygga bland både ungdomar och vuxna.

Unga vuxna som befinner sig i centrummiljö är ett inslag som ofta tas upp vilket tenderar att påverka tryggheten, vilket centrumområde skiftar över tid. Ofta är det kopplat till någon form av försäljning t ex narkotika eller ”häng” av unga vuxna. Flera näringsidkare i stadsdelarna upplever att centrumanläggningarna är en otrygg plats att jobba och besöka. Flera av näringsidkarna har upplevt hot och trakasserier.

Boende i områdena påtalar en frustration och uppgivenhet kring den brottslighet och stora otrygghet som de känt under lång tid.

Skärholmens stadsdelsnämndsområde ligger även högt i Stockholms stads trygghetsmätning på upplevelse av klotter, nedskräpning och skadegörelse. Detta är upplevda ordningsstörningar som påverkar känslan av trygghet och att området är omhändertaget.¹⁸ Även ungdomar upplever att stadsdelsnämndsområdet har fler ordningsstörningar än Stockholms stad i övrigt.

Att vara otrygg och orolig för att utsättas för brott får konsekvenser i vardagslivet. Många boende anser att ungdomar stör ordningen och känner då ett obehag. Nedskräpning, skadegörelse och dålig belysning skapar också en känsla av otrygghet. Den upplevda otryggheten bland de boende och verksamma i området har en koppling till bland annat de narkotikabrott som begås i och i närheten av centrumanläggningarna i respektive stadsdel. Missbruk

¹⁷ Trygghet är en subjektiv känsla och beror på flera faktorer som exempelvis individens ålder, kön och om individen är integrerad i samhället och har t.ex. ett arbete.

¹⁸ Broken Windows teorin George Kelling och James Wilson

av narkotika genererar ordningsstörningar och brottslighet så som misshandel, personrån, olaga hot, skadegörelse, stölder m.m.

Enligt de självrapporterade undersökningarna som ingår i lägesbilden framkommer att fler än var 5:e medborgare i stadsdelsnämndsområdet är oroliga för att utsättas för brott. Det finns även en hög oro bland medborgarna för att kvälls- eller nattetid gå hem ifrån den tunnelbanestation som ligger närmast där de bor.

Stadsdelförvaltningens medarbetardialog och trygghetsmätningen påvisar att det finns ett lågt förtroende för myndigheter i stadsdelsnämndsområdet. Folkhälsoenkäten 2014 visar även på att mer än 20 procent av medborgarna har låg tillit till andra människor i sitt bostadsområde.

På lokala BRÅ:s medborgarmöten kommer ofta ordningsstörningar upp som ett bekymmer, som exempel kan nämnas mopedåkning och bilåkning på gångvägar. Ett annat problem i området är dumpning av byggmaterial och nedskräpning.

Vårberg är det geografiska området som sticker ut mest när det gäller upplevd otrygghet, oro för att utsättas för brott samt upplevelse av mest ordningsstörningar och blir därmed den mest prioriterade stadsdelen i stadsdelsnämndsområdet.

Statistiken över anmälda brott bekräftar att Vårberg och Sättra sticker ut när det gäller misshandelsbrott, personrån och narkotikabrott. Statistiken visar att antalet personråen minskat över tid medan misshandelsbrott och väskryckningar florerar över tid. Antalet anmälda misshandelsbrott ligger under Stockholms stad.

När det gäller statistik för brotten olaga hot, ofredande och skadegörelse är Vårberg och Sättra de stadsdelar som har flest brott. Även Bredäng ett stort antal anmälda brott. Skärholmens stadsdelsområde ligger över staden när det gäller olaga hot och ofredande.

Ungdomar: Ungdomar i Skärholmens stadsdelsnämndsområde upplever i högra grad, än resten av staden, otrygghet och ordningsstörningar i bostadsområdet.

Brottsoffer: ur otrygghets och ordningsstörningsperspektiv finns inga naturliga brottoffer. En känsla av otrygghet påverkar livskvaliten.

9.2. Narkotika ungdomar/unga vuxna

Lokalpolisens medarbetare har uppfattningen att brott mot narkotikastrafflagen är det enskilt största problemområdet i Skärholmens stadsdelsnämndsområde. I trygghetsmätningen, Stockholmsenkäten och i medborgardialogerna upplevs narkotika som ett stort problem i stadsdelsnämndsområdet. Däremot i stadsdelförvaltningens anmälningssstatistik gällande barn och unga framkommer inte narkotikabrott som en stor orsak till anmälningar enligt Socialtjänstlagen § 14.

Personer som begår brott mot narkotikastrafflagen begår även andra brott¹⁹ för att finansiera sitt missbruk och skapar därmed en upplevd otrygghet. Det finns två olika problemområden att inrikta sig på, eget bruk och försäljning av narkotika. Narkotikaproblemet i stadsdelsnämndsområdet påverkar fler personer än bara de som själva använder eller säljer narkotika. Påverkade personer i den offentliga miljön skapar en stor otrygghet.

I alla stadsdelarna påtalas att ungdomar/unga vuxna helt öppet röker cannabis. Medborgarna i Sättra och Vårberg påtalar även att försäljning av narkotika sker helt öppet. Bruk av narkotika sker även på vissa förskole- och skolgårdar i hela stadsdelsnämndsområdet efter stängningstid.

En kartläggning över vilka personer (ålder, kön) som begår narkotikabrott i stadsdelsområdet behöver göras.

Ungdomar: Ett stort antal ungdomar passerar dagligen genom centrumområdena på väg till och från sina skolor. Ett antal ungdomar uppehåller sig även där och riskerar att rekryteras till missbruk och försäljning. En oro är att vissa ungdomar kan se detta är ett snabbt sätt att skaffa pengar.

Brottsoffer: Personer som är involverade i narkotikabrott utsätter sig själva för stora risker och tenderar att utsätta andra för brott t.ex. rån, misshandel, stöld m.m.

¹⁹ Tex stölder , bedrägerier, hälerier och olovlig körning. Felipe Estrada 2014.

9.3. Olovliga bosättningar/påträngande tiggeri

Medborgarna i stadsdelsnämndsområdet lyfter problem med påträngande tiggeri som otrygghetsskapande. En minskad benägenhet att ge har resulterat i att tiggeriet till viss del blivit mer aggressivt.

I 3 av stadsdelsnämndsområdets centrumanläggningar förekommer tiggeri av enskilda individer. I Vårbergs centrum uppehåller sig ett stort antal EU-medborgare som tigger, skräpar ner, är berusade på dagtid, stör ordningen och skapar stor otrygghet för boende och besökande i centrumet. Dessa EU-medborgare använder Vårbergs centrum som en samlingsplats/mötesplats.

Medborgarna i stadsdelsnämndsområdet nämner också nedskräpning och föroreningar som ett stort problem i skogar och parker. De upplever sig beskurna i sitt vardagliga liv. Barn kan inte vara ute och leka i naturen och andra som vill ströva i skogen blir begränsade. Under 2016 har det förekommit minst 15 stycken olovliga bosättningar i stadsdelsnämndsområdet.

Det sker idag en samverkan vid olovliga bosättningar där stadsdelsförvaltningen har det samordnande ansvaret. I samverkan deltar polis, socialförvaltningens EU-team, markförvaltaren och stadsdelsförvaltningen. Samverkan runt hanteringen av avhysning fungerar bra, men tar stora resurser i anspråk. Problemet eskalerar och blir allt svårare att kunna prioritera.

Ungdomar: Om det finns ungdomar under 18 år arbetar socialförvaltningens EU-team för att erbjuda stöd.

Brottsoffer: För markägare blir kostnaden för sanering efter de olovliga bosättningarna betydande. De personer vilka inte kan röra sig som de brukar i skog och mark, får sin livskvalitet sänkt. Personer som utsätts för påträngande tiggeri kan få en känsla av otrygghet och känna sig ofredade. Fattiga EU-medborgare är en extra brottsutsatt grupp, sårbara i sin allmänna utsatthet.

9.4 Våldsprevention och våldsbejakande extremism²⁰

Stadsdelsförvaltningen Skärholmen har försökt att kartlägga omfattningen av våldsbejakande extremism i stadsdelsnämndsområde vilket visat sig vara en stor utmaning. Kartläggningen gav inget resultat på grund av bristande underlag. Informationsinhämtning är under uppbyggnad. Arbetsmetoder är under utveckling. Samverkan mellan lokalpolis, säkerhetspolisen och Stockholms stad är under uppbyggnad.

Ungdomar: Vanligen är det ungdomar som utsätts för värvningsförsök oavsett om det handlar om islamistisk våldsbejakande extremism, högerextrem våldsbejakande extremism eller vänsterautonoma grupper. Att försöka nå sårbara individer i gruppen ungdomar bör därför ha särskilt fokus.

Brottsoffer: Det finns troligen olika former av brottsoffer inom denna kategori. Detta behöver kartläggas närmare.

Skadan för eventuella brottsoffer kan bli mycket stor. Ansvaret för att förebygga attentat med extremistiska förtecken ligger på samverkansparterna. Utifall extremistiska brott skulle genomföras måste både kommunens och polisens beredskap för omhändertagande av brottsoffer vara prioriterad och god.

9.5 Organiserad brottslighet/ kriminella nätverk

Nationella operativa avdelningen hos Polisen har valt ut Bredäng som ett område i Sverige där det enligt deras kriterier förekommer organiserad brottslighet. Den organiserade brottsligheten utförs av kriminella nätverk.

Polisens medarbetare upplever att det pågår en grov kriminell verksamhet i det dolda med förankring i Bredäng. Den grova organiserade brottsligheten som är kopplad till personer från Bredäng upplevs av polisens medarbetare som ett problemområde.

När det gäller kriminella nätverk i stadsdelsnämndsområdet Skärholmen så förekommer både motorcykelklubbar och andra löst sammansatta nätverk. T.ex. organiserad narkotika försäljning.

²⁰ Med våldsbejakande extremism avser den Nationella samordnaren de personer och/eller grupper som brukar våld i syfte att främja sina politiska och/eller religiösa ståndpunkter.

Ungdomar: Här ser vi stor risk för att ungdomar rekryteras till kriminella nätverken. Detta är en alternativ karriärsväg för vissa ungdomar i området.

Brottsoffer: De som utsätts för den brottslighet som de kriminella nätverken utför blir brottsoffer. Vid uppgörelser mellan olika kriminella nätverk utsätts medborgarna för fara och blir indirekta brottsoffer.

10. KÄLLOR

Den lokala lägesbilden bygger på följande källor:

Stockholmsenkäten 2010-2016
Stockholms stads trygghetsmätning 2008-2014
Folkhälsundersökningen 2014
Skillnadernas Stockholm 2015
Månadsrapport Trygghet och Säkerhet, SLK
Polisens och stadsdelarnas medborgardialog
Stadsdelsförvaltningens egen medborgardialog
Polisens medarbetardialog
Stadsdelsförvaltningens dialog med medarbetare och samverkansaktörer
Swecos statistik om Stockholm
RAR, polisens brottsanmälningssystem
Hobit, polisens system för brott på karta
Status, polisens system för bearbetning av brottsstatistik
BRÅ

11. BILAGOR

Bilaga 1. Lokalpolisområde Skärholmen lägesbild

Bilaga 2. Tabeller och diagram

Bilaga 1

Polisens lokala lägesbild

I den medarbetardialog som polisen genomförde under våren 2016 framkommer att medarbetarna i lokalpolisområdet Skärholmen anser att det enskilt största problemet i stadsdelsnämndsområdet Skärholmen är brott mot narkotikastrafflagen och brott som följer med missbruk av narkotika. Medarbetarna har identifierat att det är en stor del ungdomar och unga vuxna som är inblandade i brott mot narkotikastrafflagen.

Även om Skärholmens stadsdelsnämndsområde ligger under Stockholms stad när det gäller upptäckta brott som eget bruk, innehav och överlåtelse så anser både medborgarna och medarbetare vid polisen och Stadsdelsförvaltningen att narkotikabrott är ett stort problem i hela Skärholmens stadsdelsnämndsområde, främst i de 4 centrumområdena. Enligt statistik över anmälda brott²¹ så upptäckts de flesta brott mot narkotikastrafflagen i anslutning till centrumanläggningar i området.

En uppfattning som både medborgarna och medarbetarna hos polisen och stadsdelsförvaltningen delar är att en stor del av narkotikabrotten sker helt öppet i och i närheten av centrumanläggningarna. Avsaknad av kapabla väktare²² gör att upptäcktsrisken är förhållandevis låg vilket gör att fler vågar begå brott.

Enligt den medarbetardialog som stadsdelsförvaltningen genomfört under våren 2016 har det framkommit att medborgarna i stora delar av Skärholmens stadsdelsnämndsområde har ett lågt förtroende för myndigheter. Detta låga förtroende medför att anmälningsbenägenheten minskar vilket i sin tur kan påverka statistiken av anmälda brott gentemot faktiskt begångna brott.

Medborgarna i Skärholmens stadsdelsområde uttrycker att den öppna narkotikabrottsligheten skapar en stor otrygghet i närområdet.

Lokalpolisens medarbetare har även identifierat två geografiskt begränsade problemområden, Vårbergs centrum och Sättra centrum. De upplever att otryggheten i stadsdelarna är ett prioriterat problemområde. Otryggheten bland de boende och verksamma i

²¹ Hobit – anmälda brott från RAR, polisens anmälningsprogram

²² Rutinaktivitetsteorin

området har en koppling till de narkotikabrott som begås i och i närheten av centrumanläggningarna i respektive stadsdel. Missbruk av narkotika genererar annan brottslighet så som misshandel, personrån, olaga hot, skadegörelse, stölder²³ m.m.

Genom medborgardialog i området framkom att både de boende och de verksamma i stadsdelarna upplever en stor otrygghet. Flera näringsidkare i stadsdelarna upplever att centrumanläggningarna är en otrygg plats att jobba och besöka. Flera av näringsidkarna har upplevt hot och trakasserier. Boende i områdena påtalar en frustration och uppgivenhet kring den brottslighet och stora otrygghet som de känt under lång tid.

Statistik över anmälda brott²⁴ 2015 visar att flest misshandelsbrott utomhus sker i eller i närheten av områdets 4 centrumanläggningar. I Vårberg centrum och i Sättra centrum begås något fler misshandelsbrott än i resten av stadsdelsnämndsområdet. Av de personrån som anmäldes under 2015 begicks merparten i stadsdelen Vårberg. I jämförelse med Stockholms stad så begås färre antal misshandelsbrott och rån/ 100 000 invånare i Skärholmens stadsdelsområde.

I jämförelse med Stockholms stad har Skärholmens stadsdelsområde högre antal anmälda olaga hot och har haft det de senaste åren. Det går att utläsa av statistiken att de flesta av de olaga hoten sker i och omkring de 4 centrumanläggningarna. Olaga hot där målsagnaden är under 18 är överrepresenterade i Vårbergs centrum.

Även den anmälda skadegörelsen, ej klotter, har skett i och i närheten av de 4 centrumanläggningarna. Skadegörelsebrotten har ökat i antal men minskat i jämförelse med Stockholm stad som ökat sitt antal anmälda skadegörelsebrott mer än Skärholmens stadsdelsområde.

Polisens medarbetare upplever att det pågår en grov kriminell verksamhet i det dolda med förankring i Bredäng. Den grova organiserade brottsligheten som är kopplad till personer från Bredäng upplevs av polisens medarbetare som ett problemområde.

Vid medborgardialog i Bredäng framkom att de som bor och verkar i området upplevde en allmän otrygghet i centrum. De reagerade på att ungdomar ibland öppet rökte på och sålde narkotika i centrum.

²³Felipe Estrada 2014

²⁴Hobit – anmälda brott från RAR, polisens anmälningsprogram

Flera i Bredäng påtalade att problemet med smällar, som ibland låter som pistolskott, förekommer frekvent. Några medborgare upplevde även att brinnande bilar var ett problem i området.

Lokalpolisens medarbetare upplever ett förändrat trafikbeteende, till det sämre, på E4/E20 genom polisområdet. Över tid har fler trafikanter tagit sig friheter att inte följa de lagar som finns i trafikförordningen, bl.a. hastighet, felaktigt körfältsbyte, avstånd till framförvarande fordon, begagnande av fel körfält. Medarbetarna upplever att trafikmiljön på vägen försämrats och blivit mycket mer stressad. Det är ofta köer och många trafikanter begår då brott eftersom upptäckrisken är liten och den egna vinsten i tid är viktig. Även risken för att upptäckas som drog- eller rattfull är nästan obefintlig i den trafik som kör på E4/E20 eftersom många bilister har ett dåligt körsätt där. Medarbetarna upplevde även att E4/E20 är en genomfarts väg för kriminella som transporterar sig i stor Stockholm. Dessa kriminella transporterar narkotika, stöldgods och vapen genom vårt område.

Enligt statistiken har det under 2015 upptäckts 81 stycken brott mot trafik lagstiftningen, rattfylleri och drograttfylleri, i hela stadsdelsnämndsområdet Skärholmen. Olovlig körning och grov olovlig körning²⁵ upptäcktes 140 gånger under 2015 fördelat i hela stadsdelsområdet. Det går att urskilja ett större antal olovliga och grovt olovliga körningar i närheten av de 4 stadsdelarnas centrum.

Under 2015 anmäldes 24 stycken fall av smitning från trafikolycka i stadsdelsnämndsområdet. 70 stycken tillgrepp av fortskaffningsmedel (Stöld av fordon) anmäldes i Skärholmens stadsdelsnämndsområde under 2015. Alla dessa trafikrelaterade brott är till stor del upptäcksbrott. Antalet brott relaterar till antal invånare stämmer väl överrens i området så trafikbrotten är inget som sticket ut när det gäller Skärholmens stadsdelområde.

Väldigt få av medborgarna i stadsdelsnämndsområdet har uppgett trafik som ett problemområde. De som nämnt trafik har då syftat på hastighetsöverträdelser i bostadsområden och utanför skolor.

²⁵ Olovlig körning är att köra bil utan giltigt körkort, grov olovlig körning är att köra utan giltigt körkort flera gånger.

Bilaga 2

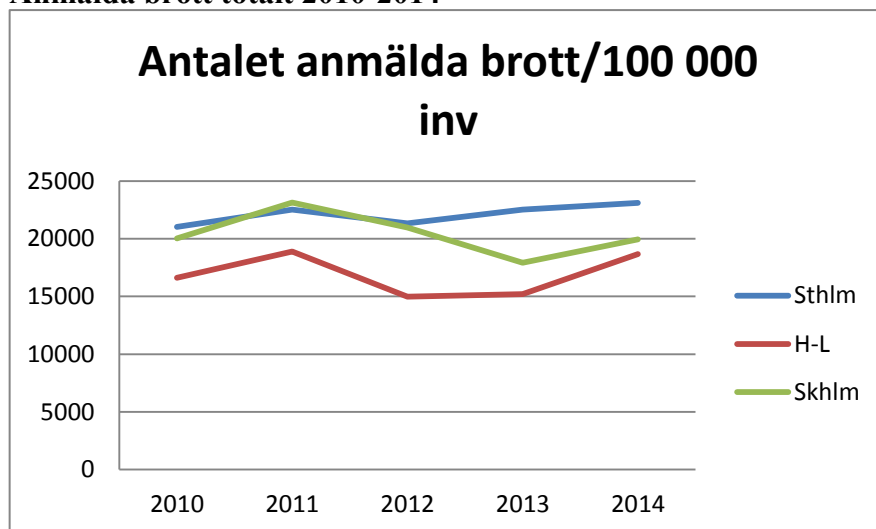
Tabeller och diagram

Inkomna anmälningar barn och unga 2016

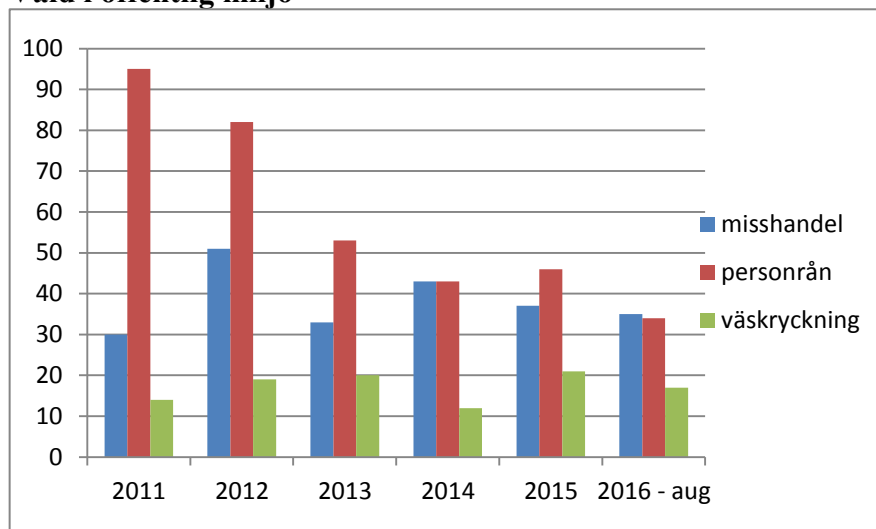
Sammanställning	Totalt		Mottag		Barn/ungdom	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Inkomna anmälningar	1651	100,0%	1144		507	
Inledda utredningar	1416	85,8%	1289		127	
Orsak - den unge	147	10,4%	121	9,4%	26	20,5%
Orsak - brister i omsorgen	377	26,6%	326	25,3%	51	40,2%
Övriga orsaker	248	17,5%	210	16,3%	38	29,9%
Våld i familjen	278	19,6%	247	19,2%	31	24,4%
Brottslighet (ej missbruk)	32	2,3%	24	1,9%	8	6,3%
Missbruk	18	1,3%	14	1,1%	4	3,1%
Försummelse/vanvård	27	1,9%	19	1,5%	8	6,3%

Brottslighet
Brottsstatistik i Skärholmens stadsdelsnämndsområde

Den statistik som vi valt att redovisa är den som finns i våra lokala lägesbilder.

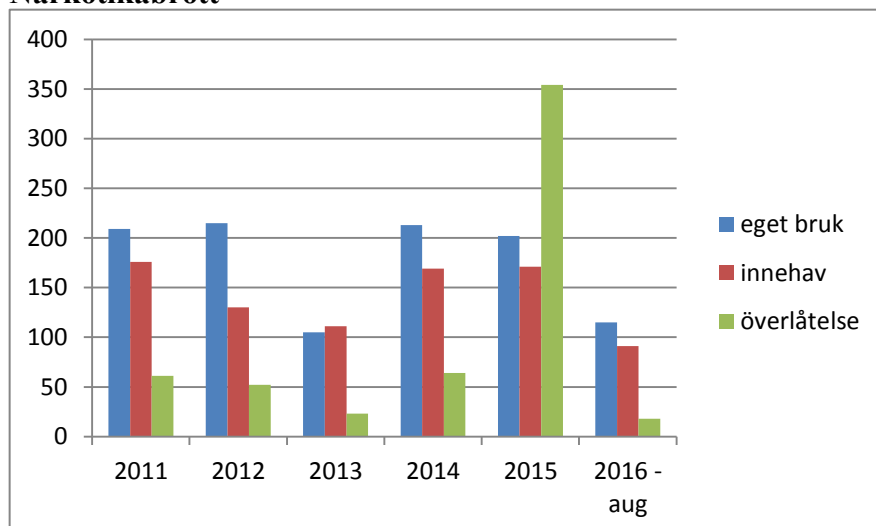
Anmälda brott totalt 2010-2014

Våld i offentlig miljö

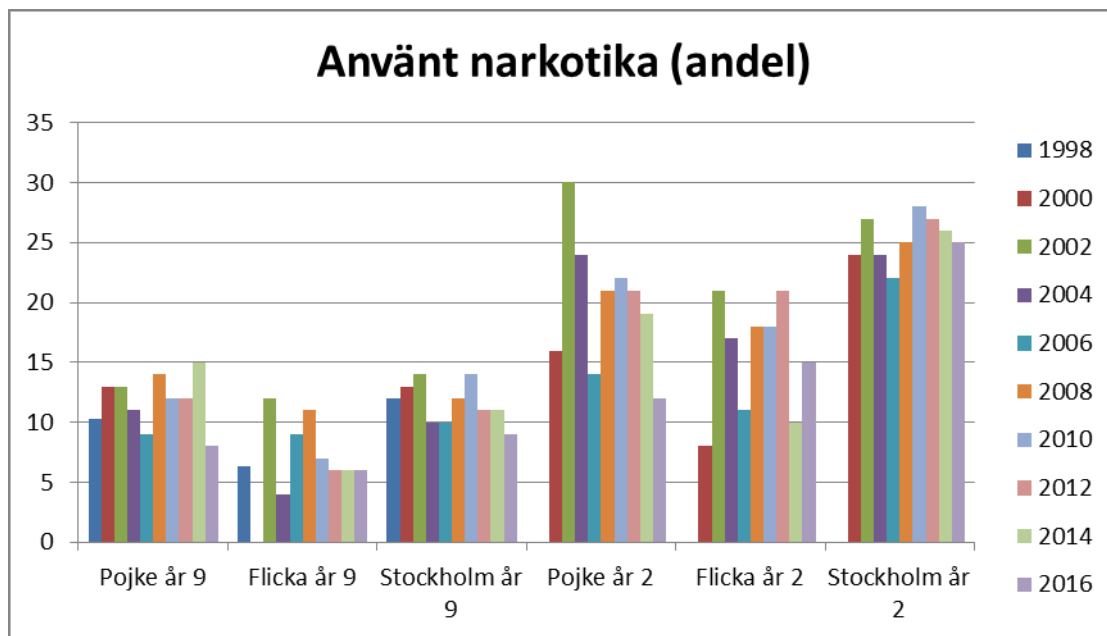

Statistik över anmälda brott 2015 visar att flest misshandelsbrott utomhus sker i eller i närheten av i närheten av områdets fyra centrumanläggningar. I Vårberg centrum och i Sättra centrum begås något fler misshandelsbrott än i resten av stadsdelsnämndsområdet. Av de personrån som anmäldes under 2015 begicks merparten i stadsdelen Vårberg. Vi kan se att misshandelsbrotten florerar över tid medan personrånen minskar och väskryckningsbrott också florerar.

Narkotikabrott

Brott mot narkotikastrafflagen är ett upptäcksbrott och visar främst hur mycket resurser polisen avsatt för att jobba med denna typ av brottslighet. I de 4 centrumanläggningarna i stadsdelsnämndsområdet förekommer narkotikabrott, främst i Vårberg och Sättra.

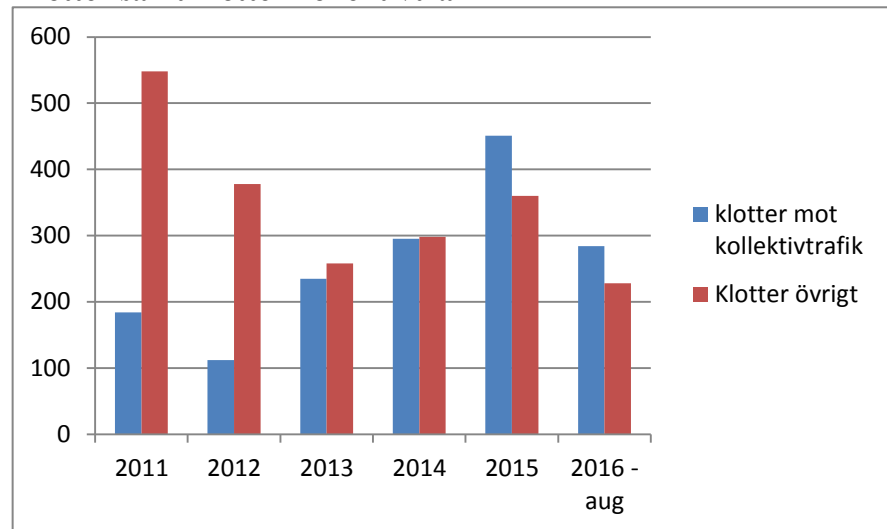
Andel ungdomar i år 9 och år 2 som uppger att de använt narkotika 1998-2016, Stockholmsenkäten

101d. Det finns personer som säljer narkotika i bostadsområdet	Grundskolan årskurs 9								
	Total	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016
<i>Antal svarande</i>		266	285	311	320	255	224	284	
Stämmer mycket dåligt		41	32	34	26	26	27	24	
Stämmer ganska dåligt		14	10	9	10	11	8	8	
Stämmer ganska bra		11	13	11	16	12	14	16	
Stämmer mycket bra		5	7	13	11	15	24	18	
Vet inte		31	38	33	38	36	27	35	

101d. Det finns personer som säljer narkotika i bostadsområdet	Gymnasium år 2								
	Total	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016
<i>Antal svarande</i>		238	182	265	263	219	201	184	
Stämmer mycket dåligt		37	19	20	24	22	23	20	
Stämmer ganska dåligt		13	12	9	7	11	13	7	
Stämmer ganska bra		12	19	15	14	17	15	20	
Stämmer mycket bra		10	14	20	24	19	21	23	
Vet inte		29	36	35	32	32	28	30	

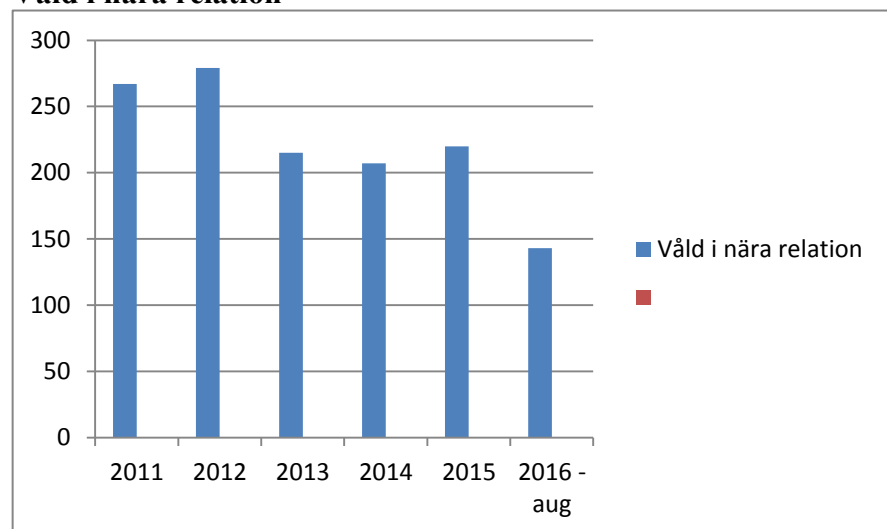
Elever i år 9 och år 2 som uppger att det finns personer som säljer narkotika i bostadsområdet, Stockholmsenkäten 2016

Klotter samt klotter kollektivtrafik

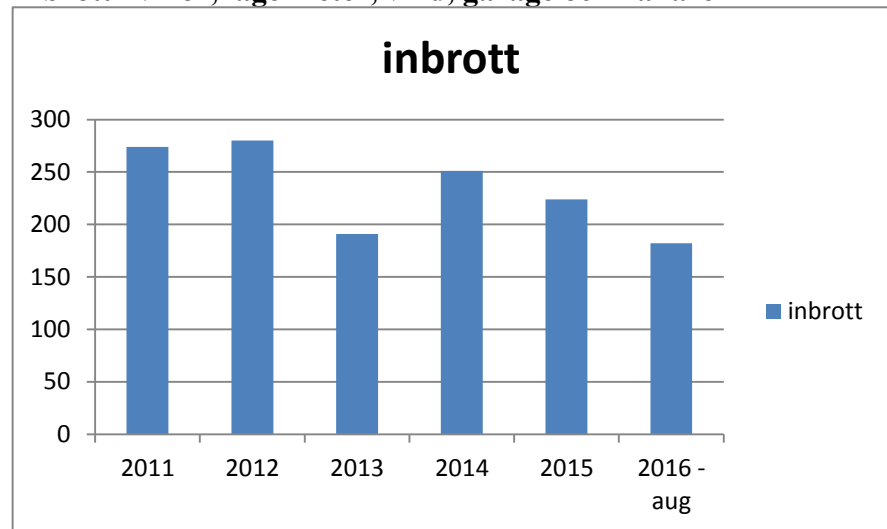
Det förekommer ett stort antal skadegörelsebrott genom klotter i hela stadsdelsnämndsområdet vilket även medborgarna förmedlar.

Våld i nära relation

Våld i nära relation är till största delarna ett upptäcktsbrott eftersom anmälningsbenägenheten minskar ju närmare relation målsäganden har till gärningsmannen. Antalet brott är högt och konstant över tid.

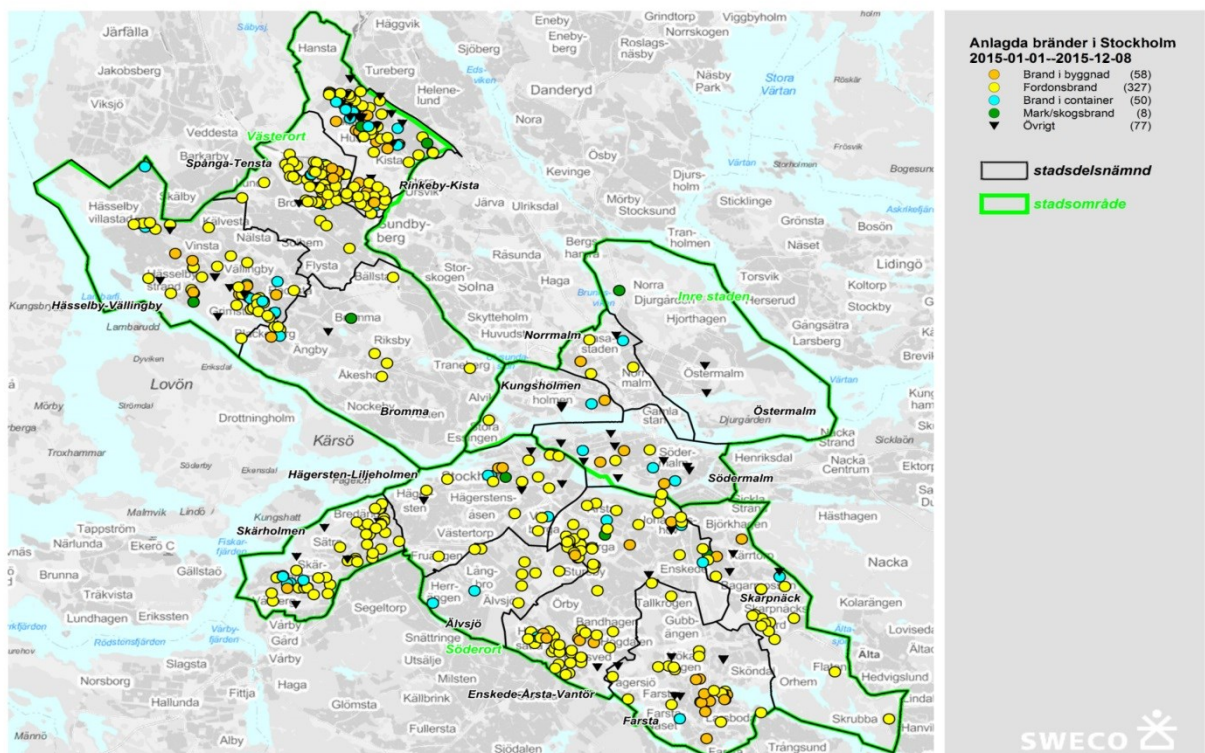
Inbrott i villor, lägenheter, vind, garage och källare

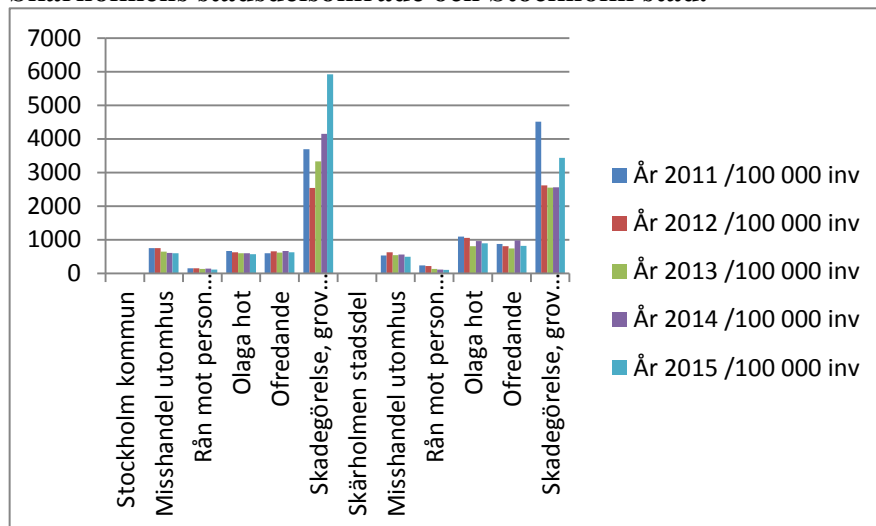
Antalet inbrott hos privatpersoner har minskat i Skärholmens stadsdelsområde över tid. Det mest effektiva sätt att skydda sig mot inbrott är en fungerande Grannsamverkan²⁶. Det kan finnas ett mörkertal eftersom anmälningsbenägenheten av inbrott ökar om målsäganden har en hemförsäkring vilket en del i området inte har.

Anlagda bränder 2015-10 augusti 2016

Under 2015 rapporterades 59 stycken bränder i Skärholmen och till och med 10 augusti 2016 har 38 bränder rapporterats. Det är främst bilbränder och majoriteten av dem har skett i Bredäng. Här ligger Skärholmen över snittet i staden

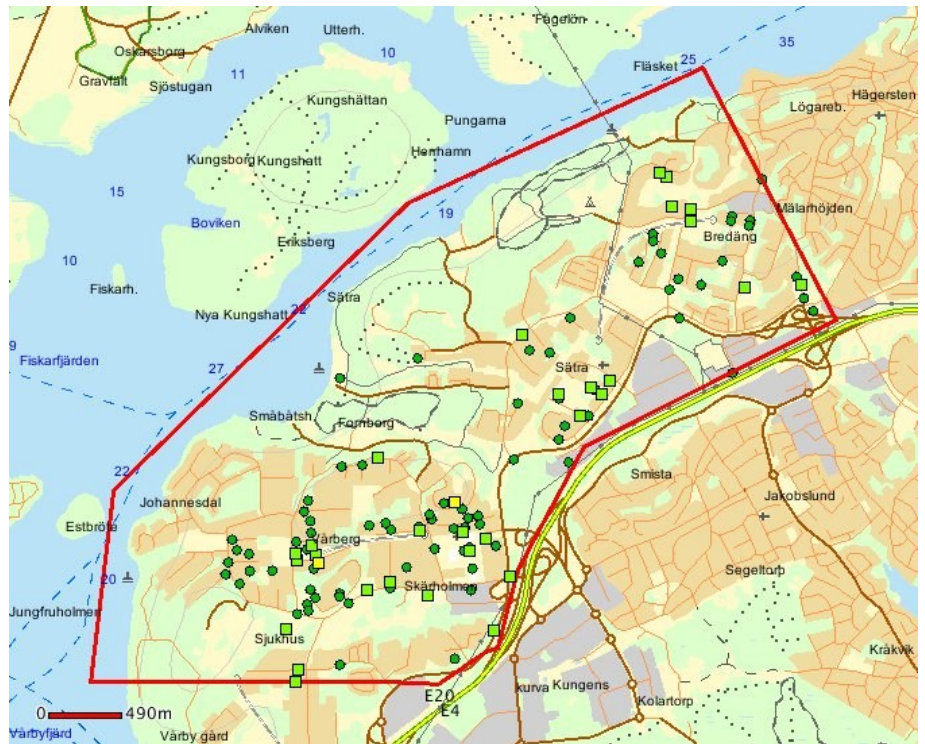

Jämförelse av utvalda kategorier anmälda brott mellan Skärholmens stadsdelområde och Stockholm stad.

Vi har valt ut brottskategorierna misshandel utomhus, rån mot person, olaga hot, ofredande och skadegörelse som de brott vi anser är mest otrygghetsskapande i offentliga miljöer ur ett medborgarperspektiv. Siffrorna är sammanslagna för hela Skärholmens stadsdelområde och jämfört med Stockholms stad (Stockholms kommun)

Narkotikabrott - innehav

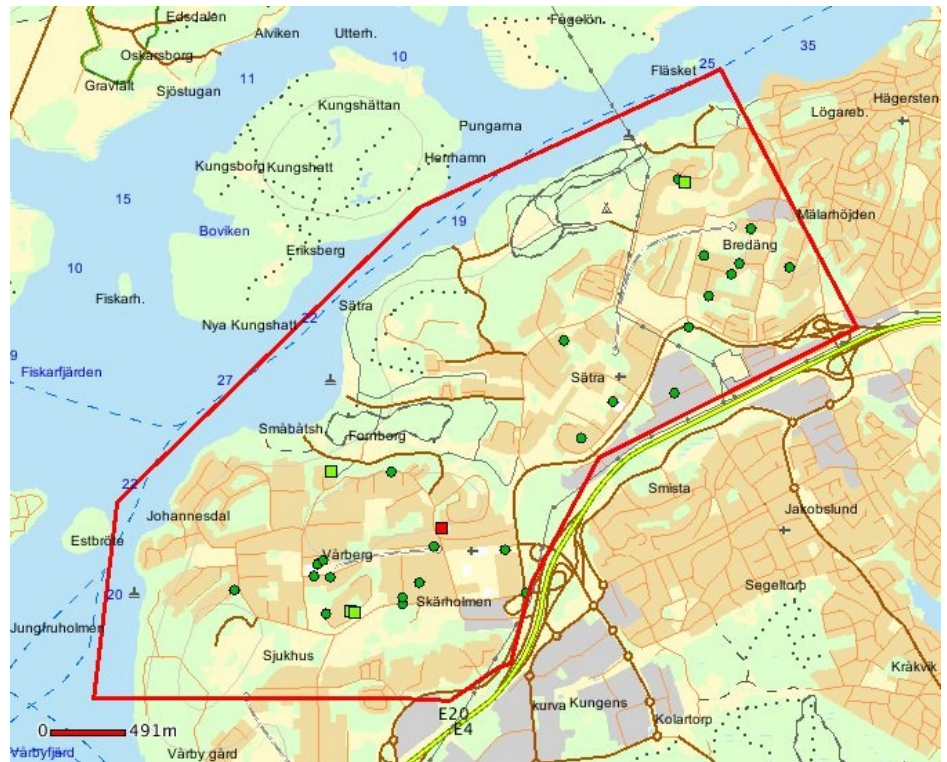
Teckenförklaring

- STORM
- RAR
- 2-5
- 6-10
- 11-25
- 26-

RAR: 168 anmälningar - 173 prickar i kartan
(173 unika brottskoder, varav 0 saknar koordinater,
totalt 173 brott)

Källsystem: RAR, Datum: 2015, Brottskod: 5010

Narkotikabrott - försäljning

Teckenförklaring

- STORM
- RAR
- 2-5
- 6-10
- 11-25
- 26-

RAR: 30 anmälningar - 353 prickar i kartan (353 unika brottskoder, varav 0 saknar koordinater, totalt 353 brott)

Källsystem: RAR, Datum: 2015, Brottskod: 5010

Det stora antal unika brottskoder beror på ett stort beslag som innefattade flera brott.

Misshandel utomhus – målsäganden under 18 år känd och okänd gärningsman

Teckenförklaring

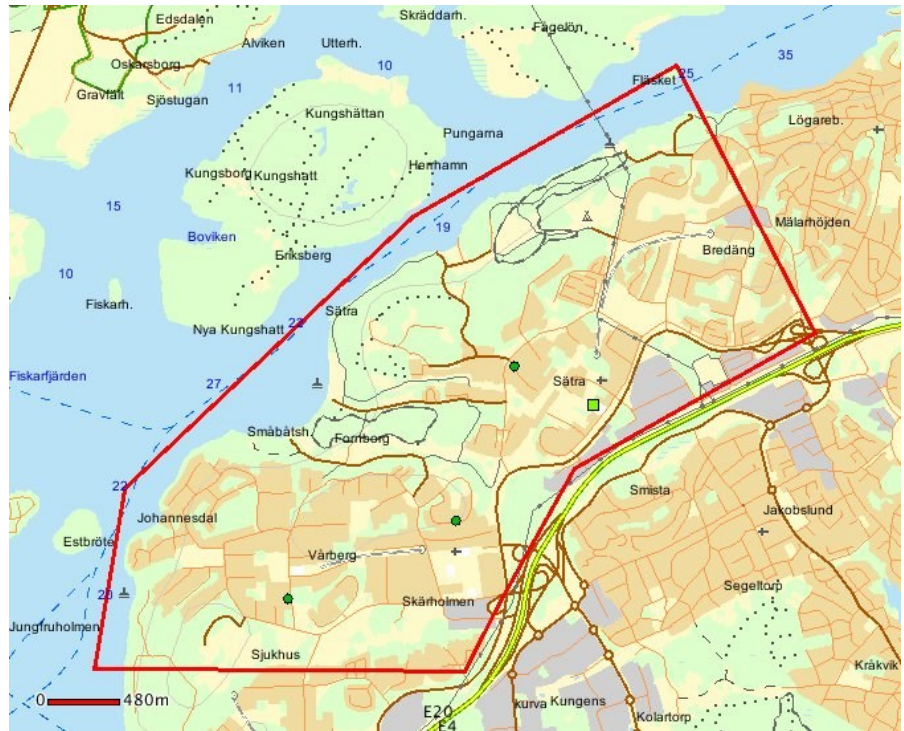
- STORM
- RAR
- 2-5
- 6-10
- 11-25
- 26-

RAR: 30 anmälningar - 30 prickar i kartan (30 unika brottskoder, varav 0 saknar koordinater, totalt 30 brott)

Källsystem: RAR

Datum: 2015, Brottskod: 5010

Personrån inomhus, utomhus, med eller utan skjutvapen – målsäganden under 18 år 2015

Teckenförklar

- STORM
- RAR
- 2-5
- 6-10
- 11-25
- 26-

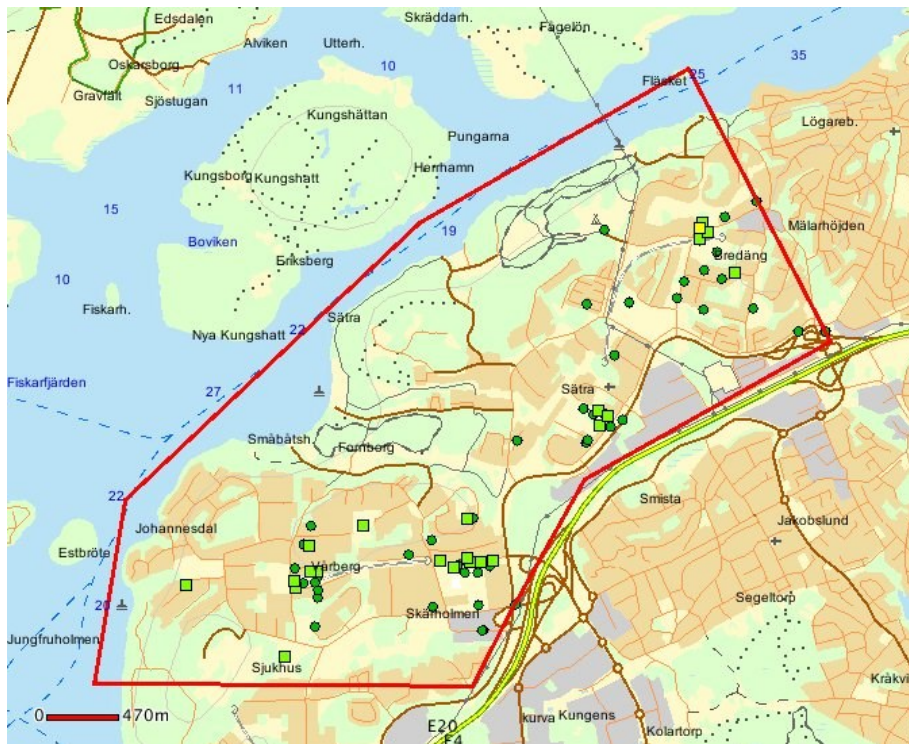
RAR: 5 anmälningar - 5 prickar i kartan (5 unika brottskoder, varav 0 saknar koordinater, totalt 5 brott)

Källsystem: RAR

Datum: 2015

Brottskod: 9806-9809

Misshandel utomhus – målsäganden över 18 år känd och okänd gärningsman

Teckenförklaring

- STORM
- RAR
- 2-5
- 6-10
- 11-25
- 26-

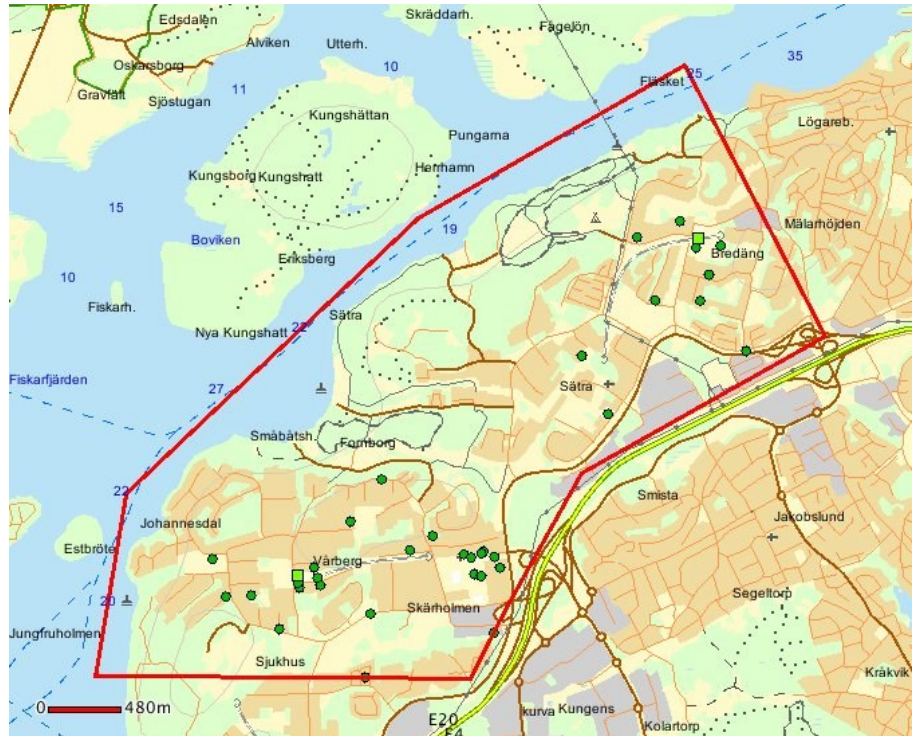
RAR: 118 anmälningar - 126 prickar i kartan
(126 unika brottskoder, varav 0 saknar koordinater,
totalt 126 brott)

Källsystem: RAR

Datum: 2015

Brottskod: 0355-0358,0375-0378

Personrån inomhus, utomhus, med eller utan skjutvapen – målsäganden över 18 år

Teckenförklaring

- STORM
- RAR
- 2-5
- 6-10
- 11-25
- 26-

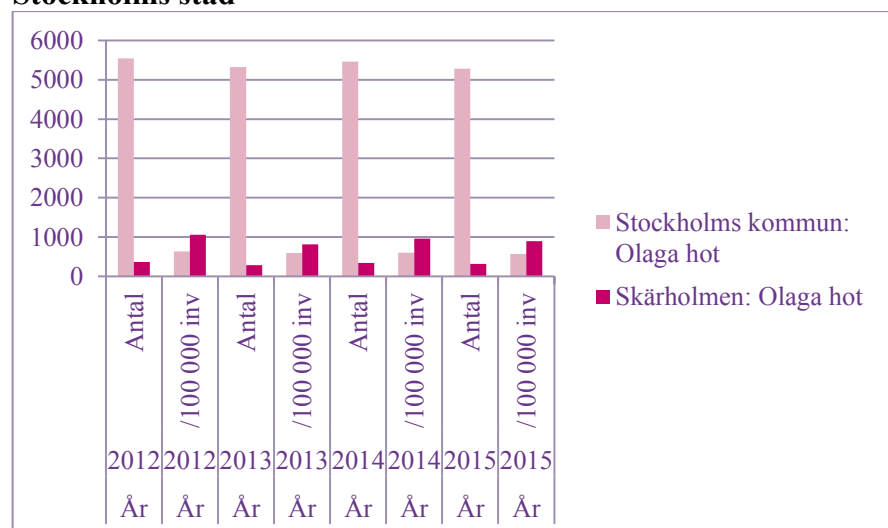
RAR: 38 anmälningar - 38 prickar i kartan
(38 unika brottskoder, varav 0 saknar koordinater, totalt 38 brott)

Källsystem: RAR

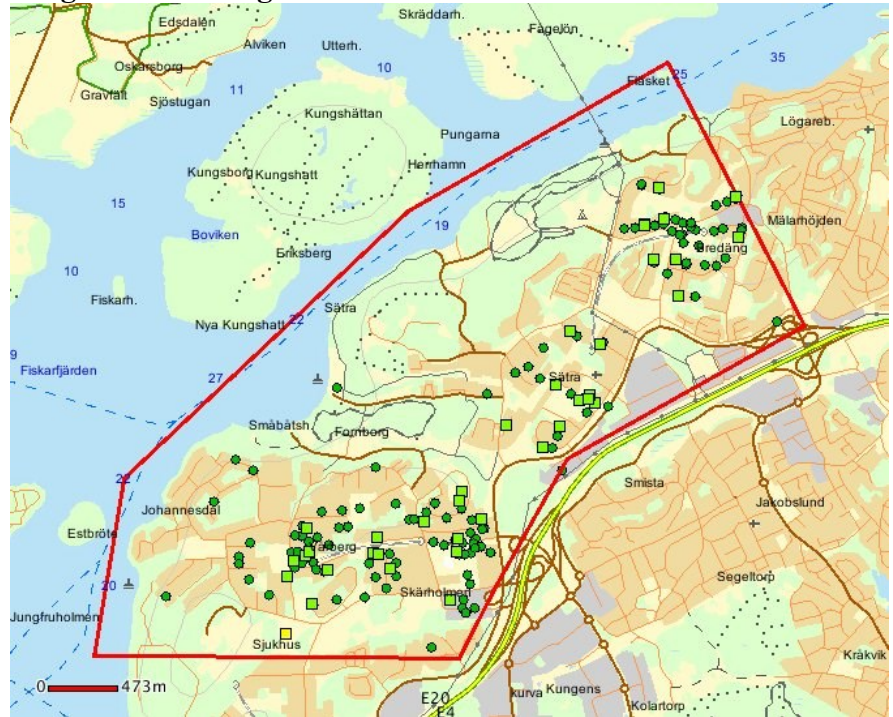
Datum: 2015

Brottskod: 9810-9813

Olaga hot Jämförelse mellan Skärholmens stadsdel sområde och Stockholms stad

Olaga hot – målsäganden över 18 år

Teckenförklaring

- STORM
- RAR
- 2-5
- 6-10
- 11-25
- 26-

RAR: 206 anmälningar - 222 prickar i kartan
(222 unika brottskoder, varav 0 saknar
koordinater, totalt 222 brott)
Källsystem: RAR,
Datum: 2015, Brottkod: 0405,0406

Olaga hot – målsäganden under 18 år

Teckenförklaring

- STORM
- RAR
- 2-5
- 6-10
- 11-25
- 26-

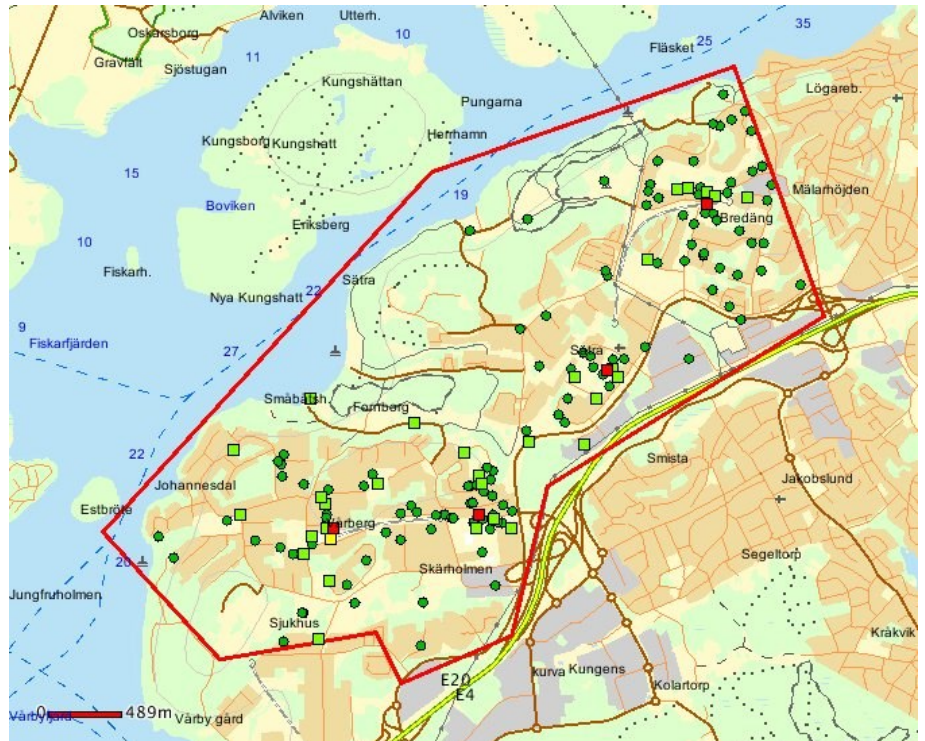
RAR: 17 anmälningar - 18 prickar i kartan (18 unika brottskoder, varav 0 saknar koordinater, totalt 18 brott)

Källsystem: RAR

Datum: 2015

Brottskod: 0426,0427

Skadegörelse, ej klotter

Teckenförklaring

- STORM
- RAR
- 2-5
- 6-10
- 11-25
- 26-

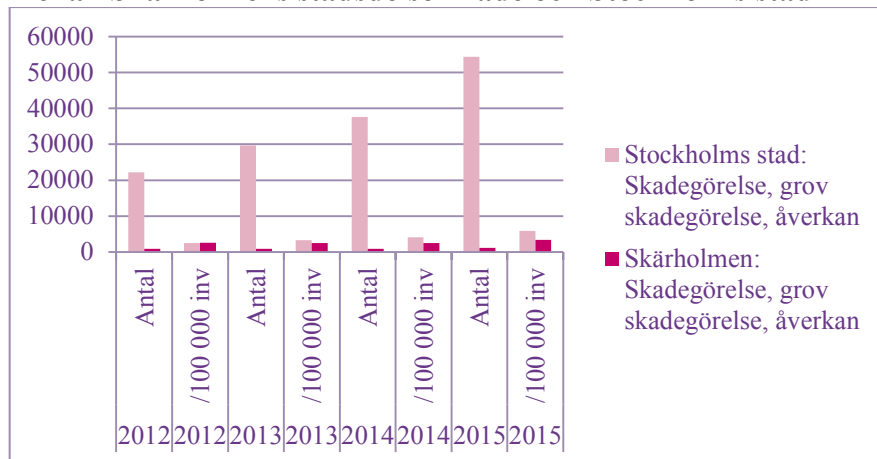
RAR: 412 anmälningar - 459 prickar i kartan
(459 unika brottskoder, varav 0 saknar koordinater,
totalt 459 brott)

Källsystem: RAR

Datum: 2015

Brottskod: 1202,1203,1205

Skadegörelse, grov skadegörelse och åverkan. Jämförelse mellan Skärholmens stadsdelområde och Stockholms stad

Rattfylleri och grovt rattfylleri

Teckenförklaring

- STORM
- RAR
- 2-5
- 6-10
- 11-25
- 26-

RAR: 28 anmälningar - 28 prickar i kartan (28 unika brottscoder, varav 0 saknar koordinater, totalt 28 brott)
Källsystem: RAR
Datum 2015, Brottscod: 3005

Drograttfylleri

Teckenförklaring

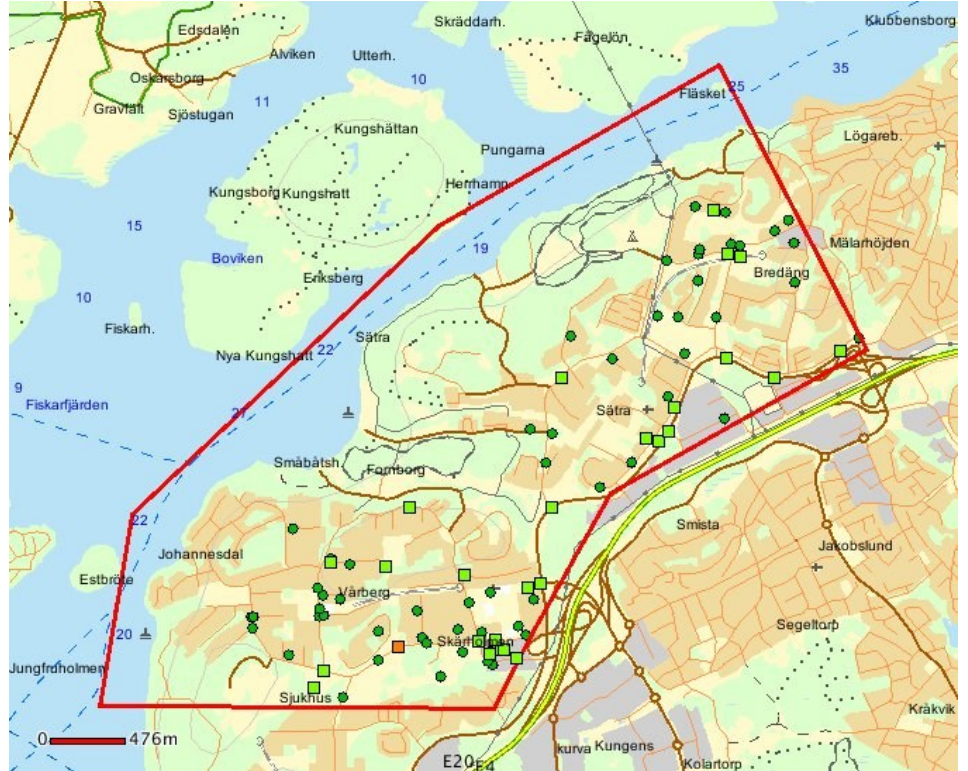
- STORM
- RAR
- 2-5
- 6-10
- 11-25
- 26-

RAR: 53 anmälningar - 53 prickar i kartan (53 unika brottskoder, varav 0 saknar koordinater, totalt 53 brott)

Källsystem: RAR

Datum: 2015, Brottskod: 3070

Olovlig och grov olovlig körning

Teckenförklaring

- STORM
- RAR
- 2-5
- 6-10
- 11-25
- 26-

RAR: 138 anmälningar - 140 prickar i kartan (140 unika brottskoder, varav 0 saknar koordinater, totalt 140 brott)

Källsystem: RAR

Datum: 20150101 – 20151231

Brottskod: 3002

Smitning ej parkeringskada

Teckenförklaring

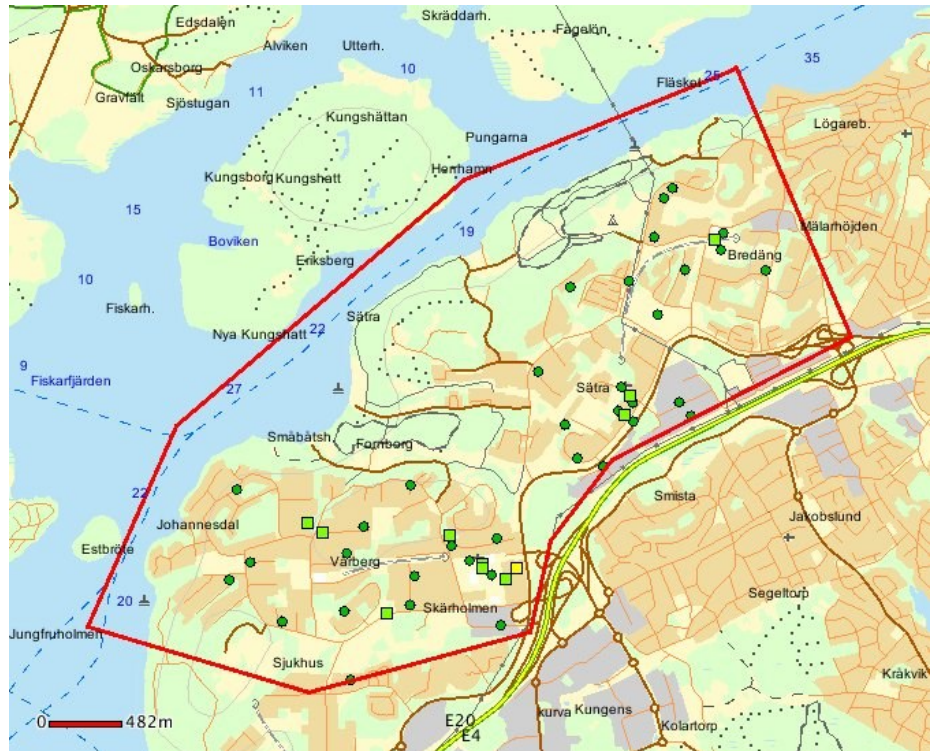
- STORM
- RAR
- 2-5
- 6-10
- 11-25
- 26-

RAR: 47 anmälningar - 47 prickar i kartan (47 unika brottskoder, varav 0 saknar koordinater, totalt 47 brott)

Källsystem: RAR

Datum: 2015, Brottskod: 3006

Tillgrepp av fortskaffningsmedel

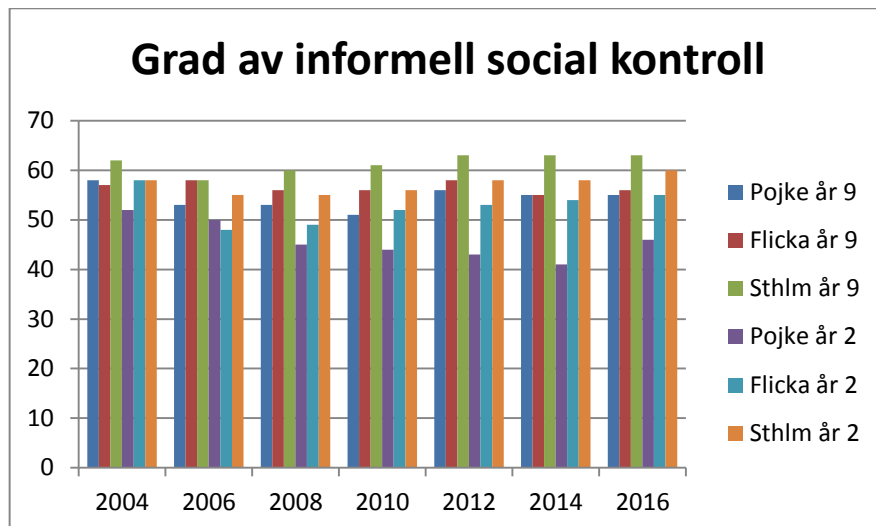

Teckenförklaring

- STORM
- RAR
- 2-5
- 6-10
- 11-25
- 26-

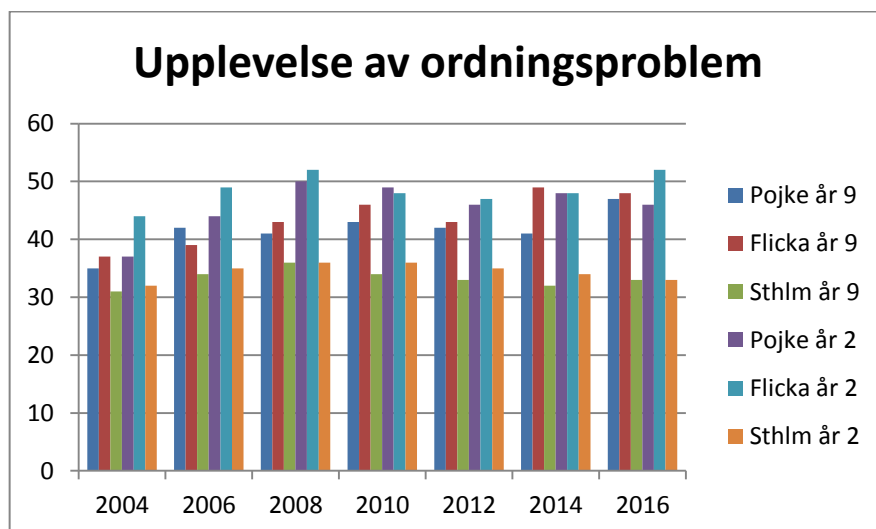
RAR: 69 anmälningar - 70 prickar i kartan (70 unika brottskoder, varav 0 saknar koordinater, totalt 70 brott)
 Källsystem: RAR
 Datum: 2015
 Brottskod: 0802

Trygghet

Index av frågor som handlar om människor i ens omgivning skulle reagera på brott och om du blev utsatt för brott mm.

100% är ”perfekt” social kontroll, Stockholmsenkäten 2004-2016

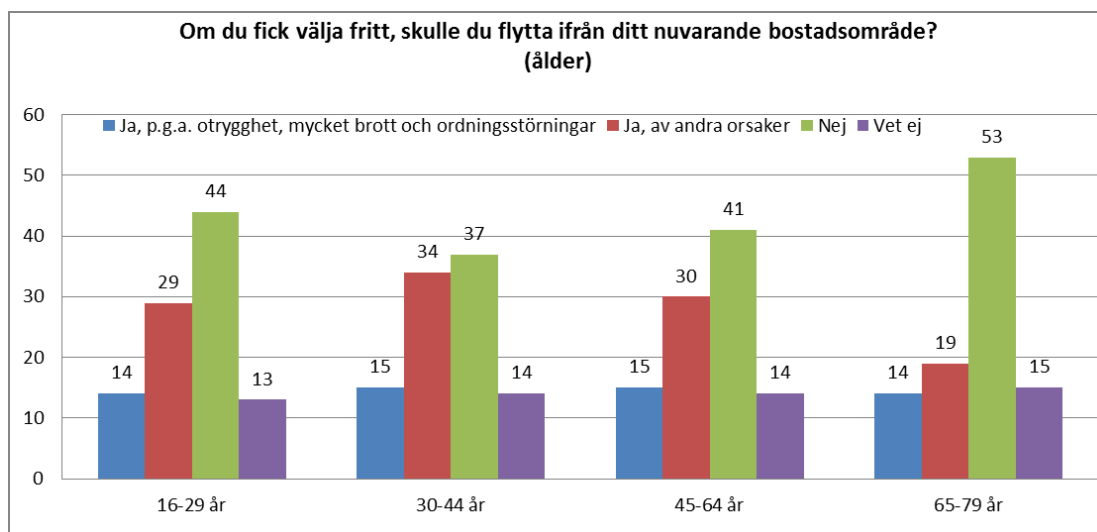

Index av frågor som handlar om skadegörelse, narkotikaförsäljning, berusning och brott i området, Stockholmsenkäten 2004-2016

101k. Jag trivs bra i mitt bostadsområde	Grundskolan årskurs 9																							
	Total								Pojke								Flicka							
	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016
Antal svarande	263	287	310	320	259	219	285	151	152	157	162	120	106	130	112	135	153	158	133	110	147			
Stämmer mycket dåligt	8	6	8	8	4	6	6	7	5	8	9	3	7	9	8	8	8	6	5	6	3			
Stämmer ganska dåligt	9	9	12	7	7	10	7	11	9	10	6	6	8	2	6	9	14	8	8	12	11			
Stämmer ganska bra	34	28	30	37	32	26	33	27	30	31	36	29	21	32	43	26	30	38	36	32	33			
Stämmer mycket bra	42	50	42	41	48	47	44	47	50	44	40	52	52	48	36	50	41	41	44	42	42			
Vet inte	7	7	7	8	9	11	10	7	7	7	9	10	13	9	7	7	8	7	8	8	11			

101k. Jag trivs bra i mitt bostadsområde	Gymnasium år 2																							
	Total								Pojke								Flicka							
	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016
Antal svarande	236	182	265	265	217	202	185	129	93	134	126	108	103	86	107	89	131	139	103	93	93			
Stämmer mycket dåligt	8	6	8	8	10	9	10	7	4	7	8	7	13	14	8	8	8	7	13	4	6			
Stämmer ganska dåligt	8	10	8	11	10	9	12	8	10	6	8	12	7	9	9	11	9	14	9	11	16			
Stämmer ganska bra	33	37	32	32	29	34	29	30	33	35	35	32	35	27	36	42	28	29	26	33	32			
Stämmer mycket bra	45	38	43	46	41	42	36	51	43	42	44	34	40	37	38	34	44	48	48	44	32			
Vet inte	6	8	11	3	10	7	12	4	10	10	5	14	6	13	7	6	11	1	5	8	13			

Elever som uppger att de trivs i sitt bostadsområde 2004-2016,
Stockholmsenkäten 2016

Trygghetsmätningen 2014